

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 315-316 / iulie 2016

Luptați și veți învinge!

M. Ustianko

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Anul acesta, la 24 august, Ucraina va marca un sfert de secol de la redobândirea independenței. Statul ucrainean, despre a cărui independență unii oameni credeau că nu va rezista mult timp, s-a dovedit puternic, rezistent și a reușit să facă față multor dificultăți. La numai 25 de ani, Ucraina a devenit un stat ca toate celelalte state, care face eforturi pentru a se apropia de statul democratic de stil occidental contemporan.

Din păcate, și azi existența Ucrainei independente este pusă la încercare. Ea trebuie să

creatoare, clerul; depunerea de flori la monumentele, plăcile memoriale și la locurile de înhumare a militanților renumiți pentru crearea statului ucrainean, a luptătorilor pentru independența Ucrainei în secolul al XX-lea, a participanților la Revoluția Demnității și la operațiunile antiteroriste din regiunile Donețk și Luhansk; realizarea unor acțiuni informative, științifice, culturale și de altă natură pentru un auditoriu cât mai larg, consacrate istoriei dobândirii independenței și împlinirii a 25 de ani de la acest remarcabil eveniment, persona-

civile care au ca scop consolidarea societății ucrainene, dezvoltarea colaborării interregionale, promovarea Ucrainei, a culturii obiceiurilor și tradițiilor ei în lume; va asigura realizarea planului de acțiuni privind marcarea celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei și va rezolva problema finanțării cheltuielilor necesare organizării și desfășurării acțiunilor menționate; va propune organizațiilor religioase ca la 24 august 2016 să officieze tede-muri pentru Ucraina“.

„Ministerul Afacerilor Externe al Ucrainei

Pregătirea și marcarea celei de-a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei

fie apărută în război, în luptă împotriva terorismului. Astfel că Ziua Independenței Ucrainei nu va fi doar o zi a bucuriei și celebrărilor, un moment de imensă mândrie pentru Statul și poporul ucrainean. Ea va fi, în același timp, un moment în care ucrainenii își vor aduce tributul de recunoștință celor care și-au dat viața ca să apere suveranitatea, integritatea teritorială și independența țării. Ucrainenii au datoria față de cei căzuți pentru cauza suveranității și independenței să păstreze aceste valori, să le apere din toate puterile.

Reproducem, în continuare, extrase din Ordonanța (nr. 675/2015) emisă de președintele Petro Poroșenko, referitoare la pregătirea și marcarea celei de-a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei:

„Cabinetul de Miniștri al Ucrainei va înființa, în termen de o lună, Comitetul organizatoric care va asigura pregătirea și marcarea celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei, avându-i drept copreședinți pe primul ministru al Ucrainei și pe șeful Administrației Prezidențiale, iar în componență pe reprezentanți ai organelor puterii executive centrale și locale, ai comunităților teritoriale și ai organizațiilor civice; va elabora și va aproba, în termen de trei luni, pe baza propunerilor Comitetului organizatoric, planul de acțiuni privind marcarea celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei care va cuprinde, între altele, desfășurarea festivităților în orașul Kiev la care vor fi prezenți conducători ai statului, reprezentanți ai organelor puterii de stat și ai autoadministrării locale, ai societății civile, ai diasporei ucrainene, oameni de știință, intelectualitatea

lităților istorice de renume și militanților de astăzi pentru statalitate, apărătorilor Patriei care apără astăzi suveranitatea și integritatea teritorială a statului, opțiunea sa europeană; organizarea în instituții de învățământ, inclusiv în cele preșcolare și extrașcolare a unor activități de cunoaștere, a jocurilor și manifestărilor educative, artistice și sportive menite să ducă la educarea generației noi în spiritul unei poziții civice active și al conștiinței național-patriotice; asigurarea, împreună cu Banca Națională a Ucrainei, a realizării și punerii în circulație conform procedurii stabilite, a unei monede jubiliare pentru marcarea celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei; punerea în circulație a mărcii poștale și plicului dedicate celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei; organizarea unor acțiuni festive, de instruire și altor acțiuni tematice cu prilejul celei de a 25-a aniversări a referendumului de confirmare a Actului de proclamare a independenței Ucrainei (1 decembrie 1991); va lua, împreună cu administrațiile de stat regionale și cu administrația orașului Kiev măsuri imediate pentru rezolvarea problemelor privind protecția socială a persoanelor cu invaliditate dobândită în Revoluția Demnității, în operațiunile antiteroriste din regiunile Donețk și Luhansk, a familiilor participanților care și-au pierdut viața în Revoluția Demnității, a participanților la operațiunile antiteroriste din regiunile Donețk și Luhansk, asigurarea ajutoarelor de stat luptătorilor pentru independența Ucrainei din sec. al XX-lea și cetățenilor care apără astăzi suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei; va sprijini realizarea inițiativelor societății

va invita la ceremoniile prilejuite de cea de a 25-a aniversare a Independenței Ucrainei reprezentanți ai altor state, ai corpului diplomatic, ai organizațiilor internaționale, ai diasporei ucrainene, va asigura realizarea de către instituțiile diplomatice ale Ucrainei din străinătate a acțiunilor de marcarea a celei de a 25-a aniversări a Independenței Ucrainei la care să participe reprezentanți ai comunității ucrainene de peste hotare; va lua, împreună cu alte organe ale puterii de stat centrale, măsuri suplimentare pentru informarea obiectivă a comunității internaționale despre evenimentele istorice legate de formarea statului, precum și despre evenimentele curente legate de apărarea independenței și integrității teritoriale a Ucrainei, despre contracararea agresiunii din partea Federației Ruse“.

„Comitetul de Stat pentru Televiziune și Radiodifuziune va asigura prezentarea pe larg a măsurilor de pregătire și sărbătorire a celei de a 25-a aniversări a independenței Ucrainei, va pregăti cicluri de filme, transmisiuni de radio și televiziune dedicate istoriei formării statului și luptei pentru independența Ucrainei, evenimentelor din timpul Revoluției Demnității, faptelor eroice ale participanților la operațiunea antiteroristă din regiunile Donețk și Luhansk.

Ucrainenii din România au luat cunoștință cu satisfacție de festivitățile preconizate a se desfășura cu prilejul aniversării Independenței Ucrainei și la rândul lor și-au propus să organizeze și ei o serie de acțiuni când Statul independent ucrainean va împlini 25 de ani.

Ion ROBCIUC

Din viața organizației UUR

CĂTRE REDACTIA ZIARULUI „CURIERUL UCRAINEAN“

Subsemnații, Petrețchi Miroslav și Horvat Liuba, având în vedere o serie de articole semnate de către Marocico Ion, deputat din partea Uniunii Ucrainenilor din România, în prezent exclus din Uniune pentru încălcarea gravă a Statului și pentru acte incompatibile cu calitatea de membru al Uniunii, în virtutea dreptului la replică vă rugăm să publicați următorul răspuns la atacurile întreprinse de Marocico Ion, în paginile ziarului, împotriva noastră:

MINCIUNA ARE PICIOARE SCURTE

După ce a fost ales deputat în Camera Deputaților din România, Marocico Ion, până atunci un cvasinecunoscut, în loc să se ocupe de problemele minorității ucrainene, a încercat prin toate metodele și prin toate mijloacele să acapareze conducerea Uniunii Ucrainenilor din România.

Sesizând pericolul, un număr de trei membri ai Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România au formulat următoarea „Scrisoare deschisă“, publicată în numărul din 257-258 din februarie 2014 al ziarului „Curierul ucrainean“:

„CĂTRE PREȘEDINTELE ROMÂNIEI, PRIMUL MINISTRU AL ROMÂNIEI, PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR, PREFECTUL JUDEȚULUI MARAMUREȘ, CONSILIUL UNIUNII UCRAINENILOR,

Subsemnații, Macioca Mihai, domiciliat în Satu Mare, str. Nicolae Titulescu, nr.17, județul Satu Mare, prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România, Petrețchi Miroslav, domiciliat în Rona de Sus, nr.800, județul Maramureș, prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România și Horvat Irina Liuba, domiciliată în Satu Mare, Aleea Ipotești, nr.7, județul Satu Mare, secretar general al Uniunii Ucrainenilor din România, toți membri ai Prezidiului Executiv al Uniunii Ucrainenilor din România, vă trimitem următoarea

SCRISOARE DESCHISĂ

prin care aducem la cunoștința autorităților române, precum și opiniei publice din România și din străinătate, acțiunile de o gravitate extremă întreprinse împotriva Uniunii Ucrainenilor din România, patronate de către Marocico Ion, deputat în Camera Deputaților a României din partea minorității ucrainene din România, prin care se urmărește destrămarea organizației noastre și aservirea acesteia în scopuri personale.

Redăm în continuare, în sinteză, acțiunile lui Marocico Ion, precum și cele inițiate sau susținute de către acesta pentru dezintegrarea Uniunii noastre:

1. Susținerea grupului Morhan Dumitru pentru acaparea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, prin fals, uz de fals, înșelăciune și amenințări.

Morhan Dumitru, domiciliat în Suceava, str. Gh. Doja, nr. 61 bis, județul Suceava, a comis mai multe fapte infracționale în dauna Uniunii Ucrainenilor din România, motiv pentru care a fost exclus din organizație și deferit justiției. Prin Decizia penală nr.31 din 19 martie 2012, pronunțată de Curtea de Apel Suceava, în dosarul penal nr.6733/86/2009, acest individ a fost condamnat la 3 ani închisoare cu executare și la plata unor daune materiale și morale. În prezent, acest infractor este încarcerat pentru executarea mai multor pedepse, care însumează peste 7 ani închisoare.

Pentru a scăpa de răspundere penală, Morhan Dumitru, împreună cu Grijac Gheorghe Alexa, complicele său, au falsificat mai multe documente

potrivit cărora în ziua de 28.01.2012 s-ar fi organizat un Congres extraordinar al Uniunii Ucrainenilor din România care l-ar fi ales pe Bodnar Ioan - președinte și pe Morhan Dumitru - vicepreședinte al Uniunii. Pe baza actelor falsificate, Morhan Dumitru și-a confecționat o șampilă a Uniunii Ucrainenilor din România și a început să întocmească documente în numele Uniunii. A trimis la bănci adrese prin care a solicitat schimbarea semnăturilor persoanelor autorizate să semneze actele financiar-contabile și bancare, cu semnătura lui proprie, pentru a pune mâna pe banii Uniunii. A trimis adrese la instanțele de judecată prin care a renunțat, în numele Uniunii Ucrainenilor din România, la procesele intentate de Uniune împotriva lui. A încercat o tentativă de înscriere a conducerii Uniunii, alese la congresul extraordinar fantomă, la Judecătoria Sectorului 1, dar cererea i-a fost respinsă irevocabil de către Tribunalul București prin hotărârea pronunțată în dosarul nr. 46999/299/2011.

Marocico Ion s-a prezentat în dosarul nr.46999/299/2011 de la Tribunalul București, în calitate de apărător ales al lui Bodnar Ioan, președintele fantomă ales de falsul congres al Uniunii Ucrainenilor din România.

Împotriva complotiștilor, care au participat la congresul fantomă din 28.01.2012, conducerea legală a Uniunii Ucrainenilor din România a luat măsura excluderii din Uniune. Marocico Ion continuă să țină legătura cu persoanele excluse și le promovează interesele. Bodnar Ioan, care a fost revocat din funcția de prim-vicepreședinte al Uniunii și președinte al filialei Suceava pentru participarea la falsul congres și pentru acțiunile în justiție intentate împotriva Uniunii noastre, a fost numit de către Marocico Ion în funcția de consilier parlamentar. Deputatul minorității ucrainene se prezintă la diferite posturi de televiziune din teritoriu, însoțit de persoanele excluse ca reprezentanți ai ucrainenilor din România;

2. Susținerea acțiunilor grupului Popovici Vasile și Coreniuc Dumitru pentru scindarea Uniunii Ucrainenilor din România prin înființarea Organizației huțurilor ucraineni.

Popovici Vasile, fostul președinte al organizației Repede și Coreniuc Dumitru, fostul președinte al organizației Bistra, județul Maramureș ale Uniunii Ucrainenilor au vrut să scindeze organizația prin separarea huțurilor ucraineni și constituirea lor într-o uniune separată.

Pentru activități potrivnice intereselor Uniunii Ucrainenilor din România, Popovici Vasile și Coreniuc Dumitru au fost excluși din organizație.

Popovici Vasile a acționat în judecată Uniunea Ucrainenilor din România solicitând anularea excluderii lui din Uniune, dos. nr. 6885/100/2010, de la Tribunalul Maramureș. Cererea lui a fost respinsă prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Cluj. Cu toate că există o hotărâre irevocabilă de excludere a lui Popovici Vasile din Uniunea Ucrainenilor, deputatul minorității ucrainene, Marocico Ion, îl susține pe Popovici Vasile în continuare, prezentând chiar o interpelare în Camera Deputaților, înregistrată cu nr.18/43/4 iunie 2013, în care sunt prezentate o suită de minciuni și de atacuri împotriva Uniunii care l-a propulsat în Parlament.

Această interpelare a fost puternic mediatizată în mediile din județul Maramureș, deputatul Marocico Ion făcându-și un titlu de glorie din atacul în Parlament împotriva Uniunii Ucrainenilor.

3. Amestecul brutal al deputatului Marocico Ion în problemele filialelor Uniunii Ucrainenilor din România și întreprinderea de acțiuni de dezbinare, de destrămarea și de schimbare a conducerilor acestora.

În loc să se ocupe de reprezentarea intereselor comunității ucrainene în Parlamentul României, deputatul Marocico Ion apare neinvitat la diferite acțiuni organizate de filiale, unde, cu de la sine putere, prezintă viitoarea conducere a Uniunii, promite funcții de conducere, posturi în adminis-

trația publică, denigrează conducerea organizației etc.

La filiala Satu Mare a participat, neinvitat, la Revelionul ucrainenilor, unde a stabilit funcțiile viitoare de conducere, ignorând prevederile statute cu privire la alegeri. Profitând de lipsa președintelui filialei, a insinuat că acesta comite fapte infracționale și urmează să fie tras la răspundere. Deputatul a încercat să-și creeze, în cadrul filialei, un grup de presiune, constituit din susținătorii lui. Același lucru s-a întâmplat și la filiala Maramureș a UUR.

4. Intervenția deputatului Marocico Ion la organele centrale ale administrației de stat, fără acordul conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, pentru schimbarea din funcție a unor persoane, numite în funcție la propunerea Uniunii.

a. La cererea Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, dna Lucia Mihoc, inspector școlar cu problemele ucrainenilor din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, a fost înlocuită cu dl Sauciuc Ilie. Domnul deputat Varujan Pambuccian, președintele Grupului parlamentar, solicitat să dea explicații pentru această cerere, a răspuns Uniunii Ucrainenilor, prin adresa nr. 30.18/ 217/ 29.10.2013, că schimbarea i-a fost cerută de către reprezentantul minorității ucrainene.

La solicitarea conducerii Uniunii să dea explicații cu privire la propunerea schimbării din funcție a inspectorului școlar, care nu intră în atribuțiile sale și care nu a fost acceptată de către forul de conducere al ucrainenilor, deputatul Marocico Ion a negat cu vehemență orice amestec, în ciuda evidenței și a adresei șefului Grupului parlamentar care-l acuză în mod direct. Nici măcar nu are curajul să-și recunoască abuzurile.

Ca urmare a diversiunii deputatului Marocico Ion a fost înlocuită din funcție o persoană care a avut rezultate de excepție în domeniul educației copiilor ucraineni, cu o persoană fără experiență, care nici măcar nu cunoaște bine limba ucraineană.

b. În media din Maramureș apar cu obstinație știri potrivit cărora, la cererea deputatului Marocico Ion, Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților a trimis adresa din 15 octombrie 2013, prin care i-a cerut primului ministru înlocuirea din funcția de consilier pe probleme de minorități, din instituția prefectului județul Maramureș, a dlui Petrețchi Miroslav cu Mihai Petru Seminiuc. Deputatul Marocico Ion nu știa nici măcar faptul că dl Petrețchi Miroslav a ocupat postul prin concurs.

Pentru a-și pune în practică diversiunea, deputatul Marocico Ion face presiuni directe și prin mass-media asupra Guvernului și asupra prefectului de Maramureș pentru schimbarea din funcție a dlui Petrețchi Miroslav, măsură dezavuată de conducerea Uniunii Ucrainenilor.

Întrucât prin acțiunile sale dușmănoase și diversioniste deputatul Marocico Ion încalcă Statutul Uniunii Ucrainenilor din România, pune în pericol unitatea și interesele Uniunii, are un comportament duplicitar și nu mai reprezintă interesele comunității ucrainenilor în Parlamentul României, cerem, în mod imperativ, Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România retragerea sprijinului politic deputatului din partea minorității ucrainene.

Prin această scrisoare deschisă am vrut să aducem la cunoștința opiniei publice faptul că deputatul Marocico Ion nu reprezintă interesele ucrainenilor din România, din contră, acțiunile lui vizează destrămarea organizației noastre și de aceea trebuie izolat ca un virus ce poate infecta interesele comunității noastre.

10.02.2014
Semnăturile,

Mihai Macioca,
Miroslav Petrețchi,
Horvat Irina Liuba“

(Continuare în pagina a 3-a)

Din viața organizației UUR

(Urmare din pagina a 2-a)

În loc să-și revizuiască apucăturile și comportamentul, Marocico Ion s-a considerat calomniat și ne-a acționat în judecată la Tribunalul Timiș, solicitând daune morale fiecărui semnatar al scrisorii suma de 100.000 euro.

Prin Sentința civilă nr.3802/2015 din data de 09 decembrie 2015 a Tribunalului Timiș, dată în dosarul nr. 9027/325/2014 s-a dispus: „Respinge acțiunea formulată de reclamantul Marocico Ion, cu domiciliul procesual ales la Cabinet avocat Gociu Adrian situat în Timișoara, jud. Timiș, în contradictoriu cu pârâții Macioca Mihai, Petrețchi Miroslav, Horvat Irina Liuba, ca neîntemeiată. Respinge cererea reclamantului de obligare a pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

Obligă reclamantul la plata către pârâțul Macioca Mihai a sumei de 4000 lei cu titlu de

cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

Obligă reclamantul la plata către pârâțul Petrețchi Miroslav a sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

Obligă reclamantul la plata către pârâța Horvat Irina Liuba a sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat...”

Marocico Ion nu s-a mulțumit cu palma peste obraz primită de la Tribunalul Timiș și a declarat apel împotriva primei hotărâri. Prin Decizia civilă nr.203/2016 din data de 28 iunie 2016 dată de Curtea de Apel Timișoara în dosarul nr. 9027/325/2014, s-a respins apelul: „Respinge apelul declarat de reclamantul Marocico Ion, cu domiciliul procesual ales la Cabinet Gociu Adrian situat în Timișoara, împotriva sentinței civile nr. 3802/PI/9.12.2015 pronunțate de

Rezultatele alegerilor locale nu ne-au mulțumit

Puține localități cu populație majoritar ucraineană din județul Maramureș au depus liste complete de candidați pentru consilii locale și pentru primari, iar pentru consiliul județean UUR nu a depus nicio candidatură.

Motive sunt multe și diverse, dar cele mai importante sunt cele pe care Uniunea le-a avut și în trecut, și anume că nu mai aveam nici un consilier județean din anul 2000, iar la Prefectura județului Maramureș nu avem nici o reprezentare pentru că un „individ binevoitor” a intervenit pe căi neortodoxe ca să-l îndepărteze din Prefectură pe consilierul pentru etnia ucraineană, cel care ar fi putut să îndrume mai mult pe linie legislativă Uniunea.

Nici avocatul Uniunii angajat cu contract nu a avut timp pentru a sprijini procesul alegerilor locale din cauză că era antrenat în reprezentarea Uniunii în diferite procese judecătorești intentate de către acel individ și alții asemenea lui împotriva Uniunii.

Acești indivizi care se consideră etnici ucraineni au intentat mai multe procese civile la Judecătoria Sectorului 1 București și la Tribunalul București împotriva Uniunii Ucrainenilor din România fapt care a dus la pierderea timpului prețios necesar activității organizatorice a conducerii Uniunii și, implicit, la blocarea activității președintelui acesteia.

Toate aceste impedimente au contribuit la slabe rezultate obținute în alegerile locale din 5 iunie 2016 față de cele din 2012.

Situația alegerilor de primari și consilieri în Circumscripția Electorală Județeană nr.26 Maramureș, în cele 7 comune cu populație majoritar ucraineană se prezintă astfel:

În comuna Bistra, a fost reconfirmat primarul în funcție, Vasile Duciuc, de la PNL cu 1047 de voturi, și nu a fost ales nici un consilier din partea UUR.

Populația comunei Bistra cu cele 3 sate se ridică la 4.174 de locuitori, majoritatea locuitorilor sunt ucraineni, 84,88%.

În comuna Bocicoiu Mare, a fost reconfirmat primarul Liviu Lazarciuc (PSD) cu 756 de voturi și nu a fost ales niciun consilier local din partea UUR.

Conform recensământului din 2011, populația comunei se ridică la 3.818 locuitori, majoritatea locuitorilor ucraineni sunt în cele 4 sate componente, 51,73%.

În comuna Poienile de sub Munte a fost reconfirmat primarul Ștefan Oncea (PSD) cu 1737 de voturi și au fost aleși 3 consilieri locali din partea UUR: Ștefan Chifa, Ivan Oncea și Serghei Stuleanic, din totalul de 17 consilieri.

Populația comunei se ridică la 10.073 de locui-

tori, comuna cea mai mare din județul Maramureș. Majoritatea locuitorilor sunt ucraineni, 91,87%.

În comuna Remeți a fost reconfirmat primarul Petru Șofineți (PSD) cu 483 de voturi și un consilier din partea UUR în persoana domnului Vasile Pasenciuc.

Comuna Remeți cu cele 3 sate are o populație de 3.040 de locuitori, majoritatea sunt ucraineni, 70,92%.

În comuna Repedea a fost ales un nou primar Ioan Miculaiciuc (UNPR) cu 843 de voturi. Nu avem consilier din partea UUR.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Repedea se ridică la 4.716 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt ucraineni, 94,83%.

În comuna Rona de Sus, a fost reconfirmat primarul Ioan Romaniuc (PSD) care se află la cel de al VI-lea mandat consecutiv din partea PSD cu 850 de voturi. A fost ales un singur consilier din partea UUR în persoana domnului Ioan Herbil, față de alegerile din 2011 când am avut 4 consilieri, din care unul viceprimar.

Populația comunei cu cele două sate are la ora actuală 4.610 locuitori (Graiul Maramureșului) din care majoritatea sunt ucraineni, 83,35%.

În comuna Ruscova, l-au reconfirmat pe primarul în funcție Ioan Turcin (PNL) cu 1212 voturi, iar din partea UUR a fost reales în funcția de consilier Pinte Mariciuc.

Conform ultimului recensământ populația comunei se ridică la 5.541 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt ucraineni, 90,43%.

Toți primarii din cele șapte comune sunt etnici ucraineni.

Numărul total de mandate pentru consilieri locali în județul Maramureș este de 970 din care Uniunii Ucrainenilor din România i-au revenit 6 mandate față de 11 mandate obținute la alegerile locale anterioare din 10 iunie 2012.

Pentru Consiliul Județean Maramureș, după cum am arătat mai sus, nu s-au depus candidaturi la alegerile locale din 5 iunie 2016, deci nu putem spune nici câte voturi am fi obținut la aceste alegeri. La alegerile locale anterioare (2012) pe primul loc al listei de candidați la Consiliul Județean Maramureș s-a aflat Nicolae Miroslav Petrețchi, cu care ocazie a obținut 2038 de voturi ce reprezenta 0,90% din pragul necesar pentru obținerea unui loc în Consiliul Județean.

Totuși, ne bucură faptul că din Consiliul Județean actual fac parte doi etnici ucraineni: Ioan Beuca care a candidat din partea Partidului Național Liberal, fiind ales vicepreședinte al Comisiei pentru sănătate, muncă și solidaritate, familie și

Tribunalul Timiș-Seția 1 Civilă, în contradictoriu cu intimații Macioca Mihai, Petrețchi Miroslav și Horvat Liuba.

Obligă apelantul să plătească fiecărui din cei trei intimați câte 2000 lei cheltuieli de judecată. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică, azi 28 iunie 2016”.

Cu toate că un vechi proverb american spune „să nu te iei la trântă cu porcul, vă murdăriți amândoi și lui îi place”, am fost nevoiți să solicităm acest drept la replică deoarece Marocico Ion continuă atacurile murdare împotriva noastră și împotriva Uniunii Ucrainenilor din România.

În capul lui Marocico Ion s-a cuibărit o idee fixă: Uniunea Ucrainenilor din România trebuie să devină proprietatea lui și a ciracilor săi. Îi aducem la cunoștință pe această cale lui Marocico Ion că de partea leului nu pot beneficia cei născuți în zodia porcului!

**Petrețchi Miroslav,
Horvat Liuba**

asistență socială și Nicolae Mișulec, ales pe listele Coaliției pentru Baia Mare și votat în Comisia pentru economie, agricultură și dezvoltare rurală, în funcția de secretar. Ioan Beuca mai face parte și din Comisia juridică și de disciplină a Consiliului Județean Maramureș.

Ca fost membru în Consiliul Județean Maramureș și ca fost deputat în Parlamentul României îi felicit pe toți primarii și consilierii aleși la scrutinul din 5 iunie 2016 și le doresc mult succes în activitate!

**Ștefan BUCIUTA,
președinte de onoare al UUR**

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile Curierului ucrainean revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@gmail.com

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu
Tiparul executat la**

Tipografia

„S.C. SMART

ORGANIZATION SRL“

ISSN 1223-5210

Concurs de cântec, dans și recitare de poezie

Duminică, 12 iunie 2016, sala mare din cadrul Organizației județene a Uniunii Ucrainenilor din Tulcea a găzduit un eveniment de excepție, „Concurs de cântec, dans și recitare de poezie“, faza județeană.

Sala s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru mulțimea celor care au ținut să participe și să urmărească evenimentul.

Elevii coordonați de cadre didactice au prezentat cu multă emoție un adevărat recital de cântec și poezie nu doar în limba ucraineană, ci și în limba română.

Toți copiii au impresionat prin

talent, dicție, mișcare scenică și inspirație, dovadă fiind prestația bună și foarte bună a tuturor parti-

cipantilor la concurs.

Mulțumiri cadrelor didactice care s-au implicat, precum și mă-

micilor pentru efortul depus în pregătirea și prezentarea concurenților în etapa județeană a concursului.

Este de remarcat efortul copiilor, părinților și cadrelor didactice implicate în acțiune pentru ca toți concurenții să se prezinte la cel mai înalt nivel, fapt care a devenit o realitate.

Timpu l s-a scurs pe nesimțite, iar acest lucru ar trebui să ne bucure, deoarece cât timp se păstrează legătura cu pământul natal prin cultura tradițională, nu se pierde identitatea. Cântecul populare interpretate cu patos au fost răsplătite generos cu ropote de aplauze de către spectatorii entuziasmați.

Dumitru CERNENCU

În a treia duminică după slăvitul praznic al Învierii Domnului, parohienii din localitatea Bălcăuți, Protopopiatul Rădăuți au îmbrăcat veșminte de sărbătoare, deoarece prin bunăvoința ierarhului locului s-a săvârșit Sfânta Liturghie arhierască.

La nici doi ani de la instalarea noului preot, Cosmin Cucu, în prima sa parohie, IPS Pimen

De Duminica Mironosițelor la Bălcăuți

Lucrările de înfrumusețare de la această biserică au fost coordonate direct de pr. paroh Cosmin Cucu, care a avut bunăvoința să ne spună câteva cuvinte despre sărbătoarea bisericii pe care o păstorește: „În Duminica Mironosițelor, sunt cinstite femeile ce au venit la mormântul Mântuitorului nostru Isus Hristos cu miruri, acestea devenind modele de curaj și mărturisire a credinței pentru toate femeile creștine și nu numai. Și noi, cu toții, asemenea lor, prin bucuria prilejuită de sărbătoare, am devenit mărturisitori vii ai Învierii Domnului Hristos,

nezeului celui viu, stâlp și temelie a adevărului” (Tm. 3; 15).

La finalul Sfintei Liturghii, preotul Cosmin Cucu a mulțumit tuturor aceluia care au contribuit material și moral la realizarea și finalizarea lucrărilor și a acordat 7 diplome noilor ctitori care au susținut aceste lucrări de anvergură și care au sprijinit biserica și au fost alături de el în acești doi ani. Totodată, membrii comitetului parohial au împărțit peste 300 de pachete tuturor celor prezenți, arătând încă o dată prețuirea și dragostea pentru cei prezenți și pentru cuvintele Mântuitorului Hristos: „Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Mt 25; 40).

Lăcrămioara GRIGORCIUC

înconjurat de un sobor de preoți și diaconi a săvârșit duminică, 15 mai 2016, Sfânta Liturghie în parohia Bălcăuți. Ierarhul a sfințit de dimineață exteriorul sfântului lăcaș ce a îmbrăcat straie de sărbătoare cu prilejul realizării lucrărilor de înfrumusețare a acestuia: înlocuirea integrală a acoperișului și montarea celor 5 cruci aurite, împreună cu repararea și revopsirea fațadei exterioare a bisericii (lucrările anterioare fiind executate acum aproximativ 40 de ani, în timpul părintelui Mihai Negrea), schimbarea mochetei interioare și înnoirea podoabelor bisericesti, construcția noului gard al bisericii și a parcării din fața bisericii etc.

înfăptuind ce a poruncit Îngerul de la mormânt: „Căutați pe Isus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui...” (Mc 16; 7-8). Femeile mironosițe voiau să facă ceva pentru Hristos Cel răstignit. Asemenea lor și noi, cei prezenți, am dorit să facem ceva pentru Hristos și am găsit de cuvânt să înfrumusețăm... casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dum-

Familia Hanțig din Micula, un model ucrainean de succes

Soții Vasile și Maria Hanțig au părăsit gospodăria lor din Poienile de sub Munte, județul Maramureș, în anul 1976 și s-au stabilit în localitatea Micula, județul Satu Mare. Aici și-au înțeles o gospodărie modestă, iar familia s-a îmbogățit cu 10 copii, 2 băieți și 8 fete, în prezent toți căsătoriți.

Pornind de la o casă cu 2 camere și 2 ha de teren, familia a ajuns să agonisească câteva zeci de hectare de teren agricol și să organizeze o fermă dotată cu toate utilajele necesare.

Împreună cu fiica Maria, căsătorită cu Banyasz Pal, au 2 tractoare dotate cu pluguri, semănători de porumb și foioase, combină de recoltat porumb, cositoare mecanică cu balotare, utilaje de erbicidare și împrăștiere de îngrășăminte etc.

Fiecare dintre cei 10 copii s-au așezat la casele lor, ajutați de părinți și de frați, devenind oameni de nădejde și modele de urmat ai comunității ucrainene.

În prezent, Vasile și Maria Hanțig au 29 de nepoți, care le umplu viața și au devenit bucuria ochilor și inimilor lor. Ei își educă copiii în spiritul respectului față de muncă, de cinste și de cultivare a

relațiilor familiale tradiționale ucrainene. Petrec împreună marile sărbători, se ajută reciproc și se susțin material și moral, constituind un adevărat model de familie ucraineană. Rar mi-a fost dat să văd atât de mare respect din partea copiilor față de părinți, precum și respect între ei.

Bunăstarea actuală o datorează muncii neostenite, preocupărilor constante pentru creșterea și valorificarea animalelor, hrănite cu cereale și furaje obținute din gospodărie proprie.

În fiecare an au crescut și cresc în jur de 8-10 tăurași pe care îi îngrășă până la greutatea de 600-800 de kg și îi valorifică cu prioritate la abatoarele din zonă.

Venind dintr-o zonă aridă, neproductivă și cu teren puțin, familia Hanțig s-a implicat, ca toți oamenii din zonă, în cultivarea căpșunilor, o activitate riscantă, supusă capriciilor naturii, dar aducătoare de venituri în anii favorabili. Această cultură presupune mari cheltuieli și muncă în tot cursul anului.

În perioada recoltării căpșunilor (întrucât această cultură este foarte perisabilă) se lucrează zi-lumină după care se încarcă în mașini și se fac deplasări în diferite orașe sau zone pentru valorificarea lor. În privința cultivării căpșunilor și valorificării lor lipsește ceea ce a fost în trecut, și anume centre de colectare în fiecare localitate din zona județului Satu Mare. Marfa selectată și proaspătă, în aceeași zi, se transporta la aeroport și se expedia la export pentru consum, iar cea de calitate inferioară se conserva în butoaie. Acest lucru ușura valorificarea căpșunilor de către producători.

Bine ar fi să se creeze aceste centre de preluare și valorificare superioară a acestor fructe.

Comunitatea ucrainenilor din județul Satu Mare apreciază în mod deosebit reușita acestei familii de ucraineni vrednici, care nu au așteptat nici un ajutor de la nimeni, s-au înghemat la o muncă serioasă, singurul izvor de bunăstare și de mulțumire sufletească.

Mihai MACIOCA

Iarba verde de acasă

În urmă cu un an și ceva, am vizitat împreună cu familia locurile unde m-am născut și copilărit. Satul Gropeni care aparține comunei Bălcăuți, județul Suceava, s-a schimbat radical. S-au ridicat case noi și arătoase, șoseaua principală a fost asfaltată, iar celelalte ulițe au fost pietruite, s-au ridicat noi gospodării care sunt bine îngrijite, așa cum îți stă bine unui bun gospodar de etnie ucraineană (în Gropeni trăiesc aproape 100% ucraineni).

Nu am uitat pădurea, toloaca și nici dealurile și văile de pe imaș, unde duceam oile sau vitele la păscut. Iarba verde ne încântă privirea, iar pădurea de alături ne oxigenează creierul. Natura și-a făcut datoria, a schimbat câteva, a mai stricat, a mai îndreptat, dar totul a rămas natural. Pe dealurile imașului s-au dat cele mai crâncene bătălii cu turcii (turcii erau mărcini de pe imaș, iar săbiile noastre erau bețele confecționate din crengile copacilor din pădurea alăturată).

M-a surprins însă total neplăcut marginea care desparte toloaca de imaș. Aici însă a intervenit omul necivilizat, nu natura. Un loc atât de frumos cândva, a devenit de nerecunoscut, un adevărat focar de îmbolnăvire atât pentru vecinii cu locul respectiv, cât și pentru tot satul. Unii săteni, certați cu civilizația, aruncă aici gunoaie, animale moarte, diferite resturi menajere amestecate cu diferite deșeuri reciclabile.

Mi-am adus aminte cu câtă admirație priveam de pe deal caravanele de țigani care își stabileau în prima vale de pe imaș tabăra și care la plecare lăsau o curățenie desăvârșită. Mi-am adus aminte cum ne jucam cu copiii romi și cum salivam la vederea ceaunelor aburinde în care țigăncile pregăteau mămăliga. La plecarea șatrei, după câteva luni, locul rămânea curat, curat.

Cineva din familie (Cătălin-fiul) a făcut sesizare la Garda Națională de Mediu, serviciul Comisariatul Județean Suceava, care a răspuns prompt la sesizare și s-au luat măsuri urgente, împreună cu Primăria.

La sesizarea noastră, locul a fost curățat și salubrit, s-a plantat și un panou de avertizare, dar ce folos! Cetățenii certați cu legea au revenit la vechile obiceiuri și locul s-a urât din nou.

Primarul și consilierii săi, indiferent cât de harnici ar fi, nu au menirea de a menține curățenia sau a face curățenie după fiecare.

Credem că singura soluție este ca cei din comunitate să aibă grijă ca locurile în care locuiesc să fie bine gospodărite, ca propria lor curte, să fie prietenoși cu natura, iar Primăria are datoria să sensibilizeze comunitatea sau chiar să aplice sancțiuni.

Vasile IASCHIU

„Noi creștem patriei vlăstare...”

Ziua de 30 iunie - Ziua Învățătorului, cândva, se sărbătorea cu fast de cadrele didactice. Simțeam că însemnăm ceva în viața comunității, că munca noastră este importantă și este prețuită la adevărata ei valoare. De ani buni, nimeni nu-și mai aduce aminte de această zi. Doar câte un nostalgic, aducându-și aminte de clipele frumoase petrecute la 30 iunie, felicită colegii de breaslă și atât.

Prin strădania neobositului preot-paroh al bisericii „Sf. Apostoli Petru și Pavel” din Falcău, Solcan Gheorghe, s-a organizat atât anul trecut, cât și în acest an, comemorarea slujitorilor școlii ce s-au săvârșit și sărbătorirea celor activi, precum și a pensionarilor. După oficierea slujbei pentru cei „plecați în altă lume”: Bejan Constantin, Gheorghe Dragoman, Ves-

pazian Popescu, Ostafia Buț, soții Iachimciuc Elena și Vladimir, soții Boiciuc Maria și Valerian, soții Costășevschi Vera și Constantin, soții Scraba Ana și Silvestru, soții Costiuc Natalia și Teofil, soții Secman Erna și Ilie, Torac Irina, preacucernicul preot a ținut o emoționantă alocuțiune laudativă la adresa membrilor corpului didactic, urându-le multă sănătate și succes în nobila lor misiune, felicitări și urări de bine pentru viața lor de familie. Pe lângă cadre didactice a participat și un important grup de elevi îmbrăcați în frumoase costume populare și cu brațele încărcate cu buchete de flori pe care le-au dăruit cadrelor didactice prezente la eveniment. Apoi elevii au urcat pe scena amenajată în curtea lăcașului prezentând un frumos program artistic adecvat evenimentului. Se

cuvine a pomeni pe cele două eleve care s-au remarcat în mod deosebit prin glasurele lor de privighetori: Hasna Adriana și Laiba Carla, „artiste” ce promit reale talente de viitor. La pregătirea programului artistic și-au adus contribuția înv. Popescu Elisabeta și Juravle Mărioara. La organizarea acestui eveniment și-au adus o mare contribuție dl înv. Popescu Mircea, dna dir. coordonator Steluța Pătrăceanu care, alături de micii artiști, a fredonat cu emoție „Imnul învățătorilor” ce constituie și subiectul prezentului articol.

Dl Mihai Gheorghe, ca întotdeauna, a adresat mulțumiri atât preacucernicului părinte pentru nobila inițiativă, cât și copiilor pentru frumosul și muncitul program artistic, urându-le vacanță relaxantă, la fel și celor ce au contribuit la organizarea și aducerea în actualitate a Zilei Învățătorului. Manifestarea s-a încheiat cu o agapă prietenească pentru toți participanții la eveniment. S-a demonstrat astfel că steagul rezistenței prin cultură va flutura mereu îmbinând armonios interesele școlii și ale bisericii.

Artemizia GHEORGHII

La 26 iunie 2016, localitatea ucraineană din Banat, Remetea Mică, a fost în mare sărbătoare. Ansamblul vocal-instrumental „Remeteanca“ din localitatea sus-menționată a împlinit 25 de ani de activitate neîntreruptă. La acest mare festival au participat oficialitățile UUR, și anume dl Hleba Gheorghe, președintele UUR - Organizația județeană Timiș împreună cu întregul comitet, dl Marocico Ivan, deputat în Parlamentul României, dl Lupu Ionel, primarul localității, mai mulți consilieri de la primărie, Covaci Ion, președintele Organizației UUR din Lugoj, Bota Luca, președintele Organizației

UUR din Giarmata, din Germania a fost un cameraman și un reporter care au răspuns invitației lui Hrin Nicolae, făcând un film documentar despre ucrainenii din Remetea Mică. Festivitatea a început la sediul UUR din locali-

tate, unde au avut loc discuții despre ucrainenii din Remetea Mică, apoi a început parada costumelor de la sediul UUR până la scena construită, anul acesta, de Primăria Masloc special pentru acest mare eveniment. A urmat o horă ucraineană în aplauzele celor prezenți în număr foarte mare, după care coordonatoarea festivalului, Hrin Nicoleta, a prezentat invitații și l-a poftit pe scenă pe dl Hleba Gheorghe, președintele UUR - Organizația județeană Timiș, care a ținut un discurs despre semnificația acestui mare festi-

„REMETEANCA“ LA 25 DE ANI DE ACTIVITATE

val, iar dl deputat Marocico Ivan a vorbit despre toți ucrainenii din România. Coordonatoarea festivalului a prezentat istoricul Ansamblului „Remeteanca“, după care s-au oferit diplome de onoare membrilor fondatori. Apoi dl Hleba Gheorghe a dat startul spectacolului. Primul care a urcat pe scenă a fost Ansamblul „Remeteanca“, urmat de Ansamblul „Cervona kalyna“ din Suceava, Odotia Corneșcian din Gottlob, Ansamblul „Șovkova trava“ din Lugoj, Ansamblul „Molodi dubky“ din Dragomirești, Ansamblul ucrainean din Variaș, Neluțu Marocico cu formația sa, Buciuta Ștefan interpretând 2 melodii

ucrainene autentice la vioară, dar și Ansamblul „Hora Carașului“ din Oravița, invitat la eveniment. Toți artiștii au fost bine pregătiți, au evoluat la un nivel ridicat, iar ca răsplată au primit din partea publicului multe și îndelungate aplauze.

Imediat după festival, toți artiștii au fost invitați la Căminul Cultural la o agapă frățească, iar de la ora 20 a început un bal ucrainean care a ținut mult după miezul nopții.

Precizăm că Ansamblul vocal-instrumental „Remeteanca“ a fost înființat în 1991. Membrii fondatori sunt: Lauriuc Maria, Pancec Vasile, Pancec Andrei, Galeanici Ion, Steliac Mihai, Buciuta Ștefan, Roman Maria. Imediat după înființarea ansamblului, membrii fondatori au ales ca lider pe Lauriuc Maria. Din anul 2001 până în prezent, adică timp de 15 ani, lidera ansamblului este profesoara Hrin Ana. În perioada 1991-2001, Ansamblul vocal-instrumental „Remeteanca“, condus de Lauriuc Maria, a participat la Ruga germană Chirvai, Ruga (hramul) ucrainean din localitatea Remetea Mică, Soca și Știuca. A fost primul ansamblu ucrainean care a participat la Radio Timișoara, a prezentat un spectacol ucrainean în sala „Lira“ din Timișoara și o nuntă interetnică din Banat, a participat la festivaluri din Ucraina și la toate festivitățile organizate de UUR. Începând cu

anul 2001 până în prezent, ansamblul „Remeteanca“ condus de Hrin Ana a luat parte la toate festivitățile culturale organizate de UUR, iar duetul instrumental Nicoleta-Nicolae Hrin a fost prezent la festivaluri-concurs naționale și inter-

naționale, unde a câștigat doar premii fruntașe, trofee fiind expuse la sediul UUR din Remetea Mică. Acest duet a participat la festivaluri internaționale din Serbia, Turcia, Italia, dar și la festivaluri ucrainene din București, Suceava, Arad,

Maramureș, Caraș-Severin. Ansamblul ucrainean „Remeteanca“ a primit din partea UUR un nai, o vioară, un sistem de monitorizare prin wirelles cu microfon, dar și o stație ce cuprinde un mixer, două boxe și microfoane, toate datorită bunei colaborări între Ansamblul „Remeteanca“ și comitetul Organizației județene a UUR Timiș, condus de dl președinte Hleba Gheorghe.

Ana HRIN

Festivalul Dunării în Deltă

La începutul lunii iulie a.c., la Sfântu Gheorghe-Deltă a avut loc prima ediție a Festivalului Dunării, un show gastronomic și competiții pescărești.

În perioada 27 iunie-3 iulie, localnicii dar și turiștii s-au bucurat împreună de mai multe activități organizate cu acest prilej de Campingul Green Dolphin.

De obicei, activitățile începeau la ora 16 și se terminau seara târziu, mult după lăsarea întunericului.

În prima seară echipa de barcagii din Green Village, condusă de Stelian Smira, a preparat cel mai bun borș de pește, iar la ora 18 pofticioșii au fost invitați la ospăț.

Edi Acsente, ghidul resortului și, totodată, un povestitor desăvârșit, a deslușit din micile secrete ale bucătăriei deltaice.

Programul a continuat cu muzică și voie bună susținută de ansamblul folcloric „Ciorne more“ din

Sfântu Gheorghe, condus de Augustina Ioniță.

A doua zi, echipa de bucătari din Green Village, condusă de Sorin Petcu a făcut un show gastronomic cu ingrediente specifice Deltei Dunării, iar pofticioșii s-au răsfățat cu cea mai bună saramură de crap.

Cei care au poposit în Sfântu Gheorghe atât cei mari, cât și cei mici nu au avut timp să se plictisească. Campingul Green Dolphin a fost gazda primitoare pentru copiii și elevii iubitori de artă și de a învăța să picteze prin atelierul „Delta Dunării - prin ochi de copil“, iar alți copii au pregătit turiștilor o mică paradă a portului popular însoțită de cântece și poezii.

Elevii din Sfântu Gheorghe conduși de Adnana Mihaela Patrascoiu, directorul școlii, au prezentat scenete Eco Puppets pe teme ecologice.

În concert au fost, începând cu ora 21, trupa Nightlosers. Intrarea era liberă.

Tradiția preparatelor culinare a continuat și în zilele următoare, cel mai apreciat preparat fiind peștele prăjit la ceaun cu mămăliguță și mujdei de usturoi.

Nu au lipsit diferite competiții sportive, cum ar fi Pescarul priceput, Cupa Green Village la fotbal etc., iar câștigătorilor li s-au pregătit diferite premii și mai ales lăzi cu bere rece.

Green Dolphin și Green Village au fost organizatorii și au promis să creeze și în continuare o atmosferă specific pescărească din care să nu lipsească stuful, rogojinile și mirosul preparatelor tradiționale, cântece tradiționale interpretate de corul ucrainean din sat, șezători, spectacole de muzică folk și o tabără de folk, lansări de carte, ateliere de creație și interpretare, volei și fotbal pe nisip, excursii cu barca pe lacuri și canale.

Dorim organizatorilor „La cât mai multe ediții!“

Vasile IASCHIU

O carte în dar

„În Cernăuți, avem 4 școli cu predare în limba română. Știm cât de greu le e să se descurce. Sprijinim aceste școli, deoarece

le înțelegem foarte bine situația. Cu probleme similare se confruntă și școlile din comunitățile ucrainene din România. Cărțile aduse pentru elevii din Bălcăuți îi vor ajuta în procesul instructiv-educativ, îi vor apropia mai mult de limba maternă. A fost o surpriză plăcută pentru noi să-i auzim pe copii recitând poezii din literatura ucraineană și interpretând cântece din folclorul local. Am fi foarte bucuroși dacă ne-ați putea vizita orașul în cadrul unui schimb de experiență care să ne îmbogățească pe toți”, a declarat domnul Serhi Martyniuk.

Școala Gimnazială din Bălcăuți a fost vizitată, în după-amiaza zilei de 16 mai 2016, de o delegație ucraineană condusă de Serhi Martyniuk, șeful Direcției de Învățământ a Consiliului Orășenesc Cernăuți. Delegația, formată din directori de licee și școli gimnaziale din Cernăuți, se află în județul Suceava în cadrul proiectului „Pas cu pas spre un învățământ european”, încheiat între Colegiul Național „Petru Rareș”, Suceava și Gimnaziul Nr. 6, Cernăuți, Ucraina.

Popasul la școala bălcăuțeană a avut drept scop donarea unor cărți de literatură ucraineană.

Prezenți la întâlnire au fost și Ioan Ignat, directorul Gimnaziului Nr. 6 din Cernăuți (cu predare în limba română) și Marius Cazacu, profesor la Colegiul Național „Petru Rareș” din Suceava.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

În cadrul Școlii Gimnaziale „Vasile Bumbac” din satul Costâna, județul Suceava, a fost lansată cartea „Vasile Bumbac profesor, literat și patriot român – scurtă biografie”, autori prof. Mihai Bocancea și Ionuț-Mihai Nacu.

De fiecare dată când dl prof. Mihai Bocancea scoate o carte (a ajuns la a VII-a), eu mă bucur nespuse de mult. De ce? În primul rând pentru faptul că mama domniei sale a fost din Măriștea Mică (fie-i țărâna ușoară!), satul meu natal.

Lansare de carte la Costâna

Dna prof.dr. Lăcrămioara Cocârlă, director coordonator: „Lucrarea de față, «Vasile Bumbac, profesor, literat și patriot român – scurtă biografie», ne oferă spre lectură pagini biografice interesante despre o personalitate însemnată a culturii bucovinene din secolul al XIX-lea.

Fragmentele din poezia poetului Vasile Bumbac, imaginile care însoțesc referințele din finalul cărții completează truda de căutători meticuloși a autorilor și dau prezentei lucrări o valoare documentară care rezonază cu așteptările cititorului”.

Dl primar Vasile Avram: „Este a patra lansare de carte a dlui prof. Mihai Bocancea

prof. Mihai Bocancea vă aduce date despre viața și opera lui Vasile Bumbac, al cărui nume îl poartă școala în care vă desfășurați activitatea, lecturând-o, cred că dorința voastră de studiu va crește pentru a vă crea un viitor fericit.

„Îi mulțumesc încă o dată dlui prof. Mihai Bocancea, îi urez spor pe mai departe”.

Subsemnatul: „Am citit cartea cu mare atenție. Cititul a decurs foarte ușor, deoarece narațiunea parcă ar izvorî din sufletul autorului. Multe date inedite, fotografii. Autorii au depus mult suflet. Felicitări!”.

Menționez sponsorii: Casa Corpului Didactic „George Tofan” Suceava - director prof. Constantin Mărgineanu și Primăria Comunei Todirești - primar Vasile Avram.

Kolea KURELIUK

Apoi am funcționat sub direcțiunea sa la școlile din Părhăuți și Todirești, iar în volumul „Școala din Părhăuți – peste o sută de ani de cultură și educație”, îmi consacră mult spațiu, precum și cercurilor științifice școlare „Enigma” din Părhăuți și „Albina” din Todirești, conduse de subsemnatul.

Să ne întoarcem la „Vasile Bumbac...”.

Așadar, într-o sală de clasă în fața elevilor, a cadrelor didactice și a altor invitați, a avut loc lansarea cărții amintite.

Pentru început, autorul a vorbit despre munca depusă, împreună cu nepotul său Ionuț-Mihai Nacu, elev la Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc. N-a fost o muncă ușoară, bibliografia cercetată fiind destul de bogată.

la care particip. Este un om foarte meticulos și foarte serios în tot ceea ce face. Îi urez mult succes pe viitor și sper să particip și la alte lansări de carte, cu promisiunea să-i acord tot sprijinul meu”.

Dl prof. Nicolae Mateiciuc, fost profesor și director timp de patru decenii la Școala din Costâna: „Îi mulțumesc domnului profesor Mihai Bocancea pentru invitația la această lansare de carte, care mă face să trăiesc din nou clipe emoționante.

Dragi elevi, cartea dlui

„Călătoria mea multiculturală“

Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României și Reprezentanta Comisiei Europene în România, în calitate de parteneri, au derulat a treia ediție a proiectului „Călătoria mea multiculturală“. Lansarea a avut loc la 24 februarie 2016 pentru a marca Ziua Internațională a Limbii Materne.

Derularea proiectului „Călătoria mea multiculturală“, care reprezintă un bun exemplu de multiculturalitate și multilingvism, va contribui, într-o mare măsură, la dezvoltarea competențelor transdisciplinare și va pune în valoare învățământul în limbile minorităților naționale prin metode nonformale și activități practice.

Tematica aleasă pentru această ediție a concursului a fost „Meseriile tradiționale ale minorităților“. Ea este armonizată cu programele care se derulează la nivel european pentru promovarea limbilor, tradițiilor și a culturii minorităților, cetățeniei active în special. Aceasta pune în evidență modul în care tânăra generație recepționează bogăția culturală a strămoșilor, modul în care o păstrează și o face cunoscută celorlalți.

Conform regulamentului, proiectul s-a desfășurat pe două secțiuni: un concurs dedicat elevilor și un seminar intercultural pentru cadrele didactice. Concursul dedicat elevilor este cuprins în Calendarul concursurilor școlare al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice. Activitățile s-au desfășurat în limba română.

Etapa județeană a concursului a avut loc în cadrul programului „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!“, iar etapa națională s-a desfășurat la Rodna,

Bistrița-Năsăud, în perioada 26-29 mai 2016.

Județul Suceava a fost reprezentat la etapa națională de echipajele Pysanka (Școala Gimnazială Paltinu - minoritatea ucraineană) și Haiducii (Colegiul „Alexandru cel Bun“, Gura Humorului – minoritatea polonă).

Elevii de la Școala Gimnazială Paltinu au prezentat o veche și bine păstrată meserie tradi-

sunt doar câteva modele tradiționale. Chișița, ceara, oul, vopselele naturale și aparatul de încondeiat sunt materiale necesare pentru practicarea închistrării ouălor.

Într-un timp de 7 minute Andreea (Iasinovschi) și Ionuț (Reapschi) au demonstrat practic tuturor cum se încondeiază oul: se găurește cu un burghiu, se scoate conținutul cu seringă, se spală cu apă în interior, se alege modelul (au ales coarnele berbecului), se trasează cu chișița ceară încălzită pe alb, se introduce în vopseaua galbenă, se trasează cu chișița ceară încălzită pe galben, se introduce în vopseaua roșie, se trasează cu chișița ceară încălzită pe roșu, se introduce în vopseaua neagră. La final, se încălzește oul deasupra unei plite sau a unui bec și se șterge cu un prosop sau un șervețel, obținându-se modelul dorit.

Concursul a fost de un înalt nivel calitativ. La nivel gimnazial au concurat 14 echipaje. Emoțiile au fost pe măsură. Rezultatele s-au comunicat târziu în noapte, dar au meritat: Premiul I – echipa Pysanka – meserii tradiționale ale ucrainenilor. Pe lângă diploma primită membrii echipajului au fost recompensați de organizatori și cu o sumă consistentă.

Imaginea cu masa de lucru a echipei a fost aleasă ca fotografie de profil a paginii de facebook a proiectului „Călătoria mea multiculturală“.

Andreea și Ionuț nu sunt la prima lor reușită de acest fel. Au obținut premii și la alte concursuri de profil la care au participat. Nu sunt nici singurii care știu acest meșteșug. Sunt alte zeci de copii din Paltinu care îl cunosc și-l practică. Trebuie doar promovați, mediatizați, încurajați și recompensați. Uniunea Ucrainenilor din România poate și trebuie să facă acest lucru.

Ilie SAUCIUC

țională a ucrainenilor: încondeiatul ouălor. Cu deosebită măiestrie au demonstrat juriului și celorlalte echipaje cum oul alb devine operă de artă.

Calea rătăcită, crucea, holoucesta, 40 de clișori, coarnele berbecului, creasta cocoșului, spicul, frunza, steaua, soarele și cărligul ciobanului

Cu o deosebită plăcere, în ziua de 11 iunie 2016, la Teatrul „Jean Bart“ din Tulcea, am putut urmări

trupa de teatru „Pasărea de foc“ din cadrul Organizației județene Cluj a Uniunii Ucrainenilor din

„Familia lui Kaidaș“

România care a pus în scenă piesa „Familia lui Kaidaș“, o adaptare originală după povestirea omonimă a scriitorului ucrainean Ivan Nečiu-Levyțkyi.

În piesă sunt îmbinate armonios tradițiile și obiceiurile ucrainene legate de peșit, nuntă și moarte specifice și satelor din zona Maramureșului, în care sunt prezentate problemele cu care se

confruntă țăranul ucrainean.

Prin această piesă, tinerii încearcă și reușesc să promoveze cu succes valorile cultural-morale și tradiționale ale familiei ucrainene.

Felicitări încă o dată tuturor pentru efort, talent și dăruire și mult succes în continuare!

Dumitru CERNENCU

Campionatul Național de Minifotbal „Cupa OTUR”

Competiția intitulată Campionatul Național de Minifotbal „Cupa OTUR” s-a desfășurat în perioada 2-3 iulie 2016, la Cluj-Napoca, la Baza Sportivă „Terapia” (pe teren sintetic). La

Herbil și președintelui Organizației Tineretului Ucrainean din România (OTUR), Gheorghe Liviu Romaniuc. Acesta din urmă a urat un călduros „Bun venit” participanților, dorindu-le

și apărarea scorului din partea secundă a meciului, când maramureșenii au reușit să marcheze doar o singură dată, le-au adus bănaștenilor, după fluierul final, CUPA OTUR, înmănată chiar de președintele UUR, dl Nicolae-Miroslav Petrețchi. Maramureșul a ocupat locul 2, fiind urmat de Caraș-Severin care s-a poziționat pe locul 3. Festivitatea de premiere s-a desfășurat în prezența președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, care i-a felicitat atât pe participanți, în special pe marii câștigători (echipa de fotbal din Timiș, Știuca), cât și pe organizatorii evenimentului. Totodată, a urat succes în organizarea viitoarelor ediții ale campionatului. Medaliile ocupanței locului 3 (Caraș-Severin) au fost înmănate de președintele de onoare al Uniunii Ucrainenilor din România, Organizația județeană Cluj, prof. univ. dr. Ioan Ardelean. Medaliile ocupanței locului 2 (Maramureș) au fost înmănate de vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România, lect. univ. dr. Ioan Herbil, iar medaliile ocupanței locului 1, de către președintele OTUR, Gheorghe Liviu Romaniuc.

eveniment au participat 8 echipe de fotbal ale Organizațiilor județene ale Uniunii Ucrainenilor din România, printre care amintim: Organizația județeană Botoșani, Organizația județeană Caraș-Severin, Organizația județeană Cluj, Organizația județeană Iași, Organizația județeană Maramureș, Organizația județeană Suceava, Organizația județeană Timiș, Organizația județeană Tulcea.

Campionatul a debutat sâmbătă, ora 10:00, cu deschiderea oficială în prezența prim-vicepreședintelui Uniunii Ucrainenilor din România, Victor Semciuc, vicepreședintelui Uniunii Ucrainenilor din România, lect. univ. dr. Ioan

au urmat semifinalele rezultate: Maramureș - Iași (9-0) și Timiș - Caraș-Severin (3-2). Duminică, 3 iulie 2016, de la ora 10:00, a început finala mică dintre Iași - Caraș-Severin (4-4; la penalty: 2-0) și finala mare între Maramureș și Timiș.

Învingătoarea primei ediții a Campionatului Național de Minifotbal „Cupa OTUR”, din Cluj-Napoca, 2-3 iulie 2016, a fost Organizația județeană Timiș care s-a impus în fața Organizației județene Maramureș cu scorul de 2-1. A fost un meci extraordinar, demn de două mari echipe, unde maturitatea sportivă și-a spus cuvântul. Cele două goluri marcate de timișoreni în prima repriză

Datorită faptului că acest Campionat Național de Minifotbal „Cupa OTUR” s-a bucurat de un real succes, participând un număr de aproximativ 110 persoane, ne dorim ca în edițiile următoare să atragem un număr și mai mare de tineri ucraineni care să participe la acțiunile sportive și culturale organizate de Organizația Tineretului Ucrainean din România și de Uniunea Ucrainenilor din România. Astfel de evenimente îi vor ajuta pe tinerii ucraineni din România să se cunoască mai bine, să socializeze și să lege prietenii durabile.

*Gheorghe Liviu ROMANIUC,
președintele OTUR*

ORGANIZAȚIA TINERETULUI UCRAINEAN
DIN ROMÂNIA (OTUR)
din cadrul
UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

"Cupa OTUR"

Campionatul Național de Minifotbal

Participanți:
Org. Jud. Botoșani
Org. Jud. Caraș-Severin
Org. Jud. Cluj
Org. Jud. Iași
Org. Jud. Maramureș
Org. Jud. Suceava
Org. Jud. Timiș
Org. Jud. Tulcea

Ediția I
Cluj-Napoca, 2 - 3 Iulie 2016

Rolul Ucrainei în victoria asupra fascismului

Pentru Ucraina, cel de-al Doilea Război Mondial a început la 1 septembrie 1939, zi în care Luftwaffe a bombardat orașul Lviv și alte orașe ucrainene aflate în componența Poloniei. În perioada 12-22 septembrie, orașul Lviv s-a aflat sub dublu asediu, fiind încercuit din vest de trupele naziste, iar din est de cele sovietice.

URSS a intrat în cel de-al Doilea Război Mondial la 17 septembrie 1939. Alianța nazisto-comunistă a fost destrămată la 22 iunie 1941, odată cu invadarea URSS de către germani. Timp de un an, de la începutul războiului germano-sovietic, Ucraina a fost ocupată de trupele celui de-al Treilea Reich, iar izgonirea naziștilor a început în toamna anului 1943 și s-a încheiat la sfârșitul anului 1944. Direcția ucraineană pe Frontul de Est a fost cea mai importantă: aici au acționat între 50 și 75% dintre diviziile Wehrmachtului și jumătate din totalul forțelor sovietice.

În Ucraina, regimul de ocupație nazist a fost unul dintre cele mai cumplite din lume. Naziștii au exterminat cu mâna lor sau ajutați „benevol” de unele persoane din rândul populației locale 1,5 mil. de evrei ucraineni și 20 de mii de romi. Dar dacă crimele împotriva umanității ale celui de-al Treilea Reich sunt studiate mai bine, condamnarea crimelor regimului comunist este încă în curs. Cele mai cunoscute dintre crime sunt

Masacrul de la Katyń, exterminarea deținuților politici în Ucraina de Vest, aruncarea în aer a Centralei hidroelectrice de pe Nipru (în urma căreia până la 100 de mii de persoane din care 80 de mii de cetățeni pașnici și-au pierdut viața, fiind luați de ape), folosirea în luptă a țăranilor neînarmați așa-numită „infanterie neagră”, deportarea ucrainenilor și a altor popoare, în special a tătarilor crimeeni.

După victoria asupra Germaniei naziste, la 8 mai 1945, URSS s-a implicat în războiul împotriva Japoniei. Și numai capitularea necondiționată a acesteia, la 2 septembrie 1945, a însemnat încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, dar unele conflicte militare provocate de acest război au continuat încă câțiva ani. Până în anul 1954, în Ucraina de Vest a continuat rezistența organizată împotriva puterii sovietice, iar unele conflicte izolate au fost prezente până în anul 1960.

Ucraina și-a adus o contribuție însemnată la victoria împotriva nazismului și a aliaților Germaniei. De partea Națiunilor Unite, ucrainenii au luptat în cadrul armatelor Marii Britanii și Canadei (45 de mii de persoane, Poloniei (120 de mii), URSS (peste 6 mil.), SUA (80 de mii) și Franței (6 mii), precum și în cadrul mișcării de eliberare chiar din Ucraina (100 de mii în UPA) - în total 7 mil. de persoane. Peste 2,5 mil. de

ucraineni au fost decorați cu ordine și medalii sovietice și occidentale, peste 2 mii au primit titlul de Erou al Uniunii Sovietice, 32 dintre aceștia fiind de două ori eroi, iar asul aviației sovietice, Ivan Kojedub - de trei ori erou.

Cel de-al Doilea Război Mondial este pentru Ucraina o tragedie națională, în timpul căreia, neavând propriul stat, ucrainenii au fost obligați să lupte pentru interese străine, să-i omoare pe alți ucraineni. Pentru Ucraina s-au luptat două sisteme totalitare, ambele neținând cont de valoarea vieții omenești. Fiecare dintre părțile ce se confruntau pe pământ ucrainean încerca să-și arate afecțiunea pentru ucraineni, dar singurul subiect cu adevărat ucrainean în anii de război a fost mișcarea de rezistență, în special Armata Ucraineană de Insurgenți. Din diferite motive, de partea germană au luptat până la 250 de mii de ucraineni, alte 50 de mii fiind mobilizate în armatele aliaților celui de al Treilea Reich.

Ucraina a suportat pierderi imense în urma războiului. În confruntări militare și în prizonierat și-au pierdut viața 3-4 mil. de militari, ilegaliști și civili, 4-5 mil. de civili au murit din cauza terorii la care au fost supuși de trupele de ocupație și a foamei în spatele frontului, până la 5 mil. de locuitori au fost evacuați ori duși cu forța în Rusia și Germania, unii dintre aceștia nemairevenind înapoi.

Pierderile ireversibile ale Ucrainei (ale ucrainenilor și altor popoare) au fost de 8-10 mil. de persoane. Pierderile materiale s-au ridicat la 285 de miliarde de ruble de atunci. Din cauza războiului au avut de suferit 700 de orașe mari și mici, 5,6 mii de poduri, 28 de mii de sate, 300 de mii de gospodării.

Ambasada Ucrainei în România

Să ne urâm adversarii, fără să încetăm să-i iubim

Mihai Macioca, un om cioplit din lemn tare cu custură. Despre o asemenea persoană e foarte greu, ori poate ușor a scrie.

Om fiind, mă întreb ce simte o personalitate profund implicată în trecutul neamului său și a țării în care s-a născut și pentru progresul căreia și-a închinat întreaga energie creatoare, când, la senectute, își completează activitatea. Poate că nu-i este ușor. Mihai Macioca a deținut însemnate funcții economice, politice, administrative. S-a implicat în promovarea culturii și tradițiilor ucrainene în județul Satu Mare și în România.

Împrejurările prin care domnia sa va fi analizat nu sunt dintre cele mai prielnice. Socialismul pe care l-a slujit este astăzi spulberat, succesele politicii economice și sociale ale acelei perioade vehement tăgăduite, oamenii care au contribuit la dezvoltarea României sunt blamați, marginalizați și, uneori, chiar condamnați.

Și totuși, nu poți să scrii despre această perioadă, despre unii oameni fără să constați fermitatea și curajul, abnegația și hotărârea cu care aceștia au muncit pentru interesele românilor, pentru dezvoltarea și propășirea României. Mihai Macioca e un visător. Un model. Un reper. Acest om și-a asociat numele de perioada unei profunde dezvoltări a agriculturii, a industriei românești și și-a servit țara cu inteligență, dăruire și modestie.

Numele Mihai Macioca cu siguranță va rămâne incrustat cu majuscule pentru modul cum s-a implicat în construcția și modernizarea societății și a dezvoltării unor relații de prietenie și colaborare între etnii și popoare. Un bun orator, bun gânditor, un Om.

Pot spune cu certitudine și convingere că

Mihai Macioca reprezintă un far frumos al unei perioade întunecate. Domnia sa este în egală măsură mândru că e român și, în același timp, se mândrește și cu originea lui ucraineană. Este un adevărat exemplu de patriot luminat și un conducător sensibil, săritor la greu față de oameni, un adevărat umanist cu viziuni largi și originale. În argumentație are o logică perfectă, convingătoare, greu de combătut. Știe să se bucure de bucuriile altora. Știe să încurajeze.

Voi prezenta cititorilor mei, un fragment din cuvântul domnului Boieciko Vasyl, consul general al Ucrainei în România cu prilejul sărbătoririi Zilei Taras Șevcenko și acordării Diplomei de laureat al Fondului Taras Șevcenko dlui Macioca Mihai care sintetizează foarte bine personalitatea acestuia.

„Astăzi sărbătorim doi ucraineni, pe unul îl cheamă Taras Șevcenko, pe celălalt Mihai Macioca. Unul dintre acești ucraineni s-a născut în Ucraina și i-a adus o mare faimă ca poet național ucrainean, celălalt s-a născut aici la noi în România, în județul vecin Maramureș și a făcut fapte mari pentru cinstirea primului ucrainean. Acesta este domnul Mihai Macioca. Este omul care iubește Ucraina și România. El are două patrii - și România, și Ucraina. Doresc să vă transmit, în această zi festivă, cele mai sincere și cele mai bune urări din partea ambasadorului Ucrainei, care vă felicită, de asemenea, cu ocazia cinstirii acestor doi ucraineni”.

Faptul că un reprezentant de seamă al comunității ucrainene din România, în persoana domnului Mihai Macioca, primește o înaltă distincție culturală ucraineană este un semn de apreciere a omului și a activității sale.

Eu îi doresc acestui minunat om, Mihai

Macioca, să se bucure de sănătate și să mai poată activa în favoarea dezvoltării României, a prieteniei dintre poporul român și ucrainean.

*Mihai SAS,
scriitor, membru în cenaclul literar
„Afirmarea”, Satu Mare*

Bohdan Zynovii

Se adună deîndată
Toată starșina, ce-i frunte
Dar și ceilalți, tot cazaci
Tot cazaci, dar mai săraci
Cine îi conduce oare?
Este Bohdan cu Ivan
Cărui Bohun i se spune
Maksym Kryvonis, Tuhai
Aliatul de alt neam
Spaima șleahței poloneze
A husarilor vestiți
De cazaci și de tătari
Toți înfrânți, toți biruiți.
Jovti Vody și Korsun
Legendare amintiri
De prin secole de luptă
Câți cazaci au mai pierit
Mulți cazaci, și toți martiri
Ai credinței strămoșești.
Mulți cazaci, dar toți eroi
Mulți cazaci, dar toți martiri.

Ionuț MUTU

Moartea și Învierea Domnului

(Urmare din numărul 313/314)

De obicei biografia unui personaj se sfârșește odată cu moartea lui, capătul vieții. În cazul lui Isus Hristos se întâlnește un eveniment neobișnuit. Acest eveniment este Învierea Lui. Trecerea Lui de la viață la moarte, consecința a crucificării, a fost urmată imediat de o altă trecere, inversă, imprevizibilă și anume trecerea de la moarte la viață, la o viață nouă și total diferită, care cuprinde prezentul și viitorul, pământul și cerul, Dumnezeu și umanitatea, lumea prezentă și cea care va veni.

Învierea lui Hristos ne întemeiază, în general, credința într-o continuare a vieții după moarte. „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința noastră” (I Corinteni 15,17). Învierea L-a adus pe Isus într-o mai mare apropiere de oameni. Desigur, întrucât trupurile acestora nu sunt și ele înviate, apropierea deplină se va realiza numai după învierea tuturor. Învierea cu trupul a însemnat atât o înălțare a propriei Sale stări, cât și o apropiere mai mare de oameni, o mai mare eficacitate asupra spiritului lor. Dar ridicarea propriei Sale stări înseamnă și o mai mare apropiere de Dumnezeu, ca om.

Prin Înviere, Isus, ridicându-Se ca om mai aproape de Dumnezeu, S-a ridicat prin însuși acest fapt la treapta cea mai înaltă a umanității, care este o comunicativitate în relațiile cu oamenii.

Despre ființa și atributele trupului înviat al lui Hristos nu poate omul din trup pământesc să spună ceva determinat și inteligibil. Sfintele Evanghelii ne relatează, pe de o parte, că trupul lui Isus a putut fi pipăit cu mâinile, a primit hrană iar, pe de altă parte, că pătrundea prin ușile încuiate, apăsarea și dispărea din ochii ucenicilor și, în general, că atingerea fizică obișnuită de mai înainte nu mai era posibilă, cum reiese din cazul Mariei Magdalena în dimineața Învierii.

Preotul Serghei Bulgakov observă că petrecerea lui Isus cel înviat în lume până la înălțare stabilește legătura între starea actuală a lumii cu trupul sufletesc al omului și între starea preamărită a lumii de după schimbarea universală și transfigurarea făpturii cu trupul duhovnicesc al omului. Prin Învierea lui Isus, s-a făcut începutul lumii viitoare. Ea este începutul noii creațiuni a lumii, care numai prin pauza creatoare, în care ne aflăm, e oprită pentru un anumit timp, înainte de a fi dusă la capăt (Karl Heim, *Jesus der Weltvollender*, Furche-Verlag, Berlin, 1937, p. 178, citat din Dumitru Stăniloae, op. cit., p. 355).

Aparițiile lui Isus după Înviere sunt în număr de douăsprezece, acestea acoperă persoanele și secțiile cele mai importante din activitatea Sa și din comunitatea creștină care va apărea după moartea Lui. Grupul care a beneficiat de cele mai multe apariții este al ucenicilor Lui, al celor pe care i-a chemat Isus la

începuturile activității Sale publice. Arătările se produc întotdeauna ca rezultat al inițiativei personale a lui Isus, care-i ia prin surprindere pe destinatari. Se produc în locuri diferite, dar legate întotdeauna de locurile prin care au mers Isus și ucenicii înainte de moartea Lui.

Apariția este prezentată ca o vedere reală, nu ca pe o viziune. Isus este prezent ca persoană. Isus se arată oamenilor care îl cunosc și care vor fi capabili să-și dea seama cine este El. De exemplu, în seara duminicii Paștelui, Isus apare printre ucenici și li se adresează cu salutul iudaic: „Pace vouă” (Luca 24, 36; Ioan 20,19). Apoi le arată urmele crucificării vizibile pe trup, concret, semnele cuielor în mâini și picioare și ale sulitei în coastă. Și, conform lui Ioan (20, 22), le zice: „Luați Duh Sfânt”. El apare în mijlocul lor și teama se transformă în bucuria regăsirii.

Odată Înviat, Isus inaugurează viața viitoare, lumea definitivă. Învierea Lui a purtat pecetea iubirii lui Dumnezeu pentru Fiul Său iubit și pentru toată omenirea.

După cele patruzeci de zile de la Înviere, petrecute de Mântuitorul Isus pe pământ, S-a înălțat la cer. Înălțarea la cer se înțelege ca și înălțarea oricărui corp în aer, cu deosebire că Domnul Hristos, având trup preamărit și fiind totodată și Dumnezeu Atotputernic, nu avea nici o greutate care să-i împiedice înălțarea la cer.

Domnul Hristos S-a înălțat cu trupul la cer, căci cu Dumnezeirea era și este pretutindeni, și astfel nea arătat și nouă care este ținta ultimă a călătoriei noastre pe pământ: cerul (Învățători ale Bisericii Ortodoxe, Timișoara, 1987, p. 85).

Înălțarea este ridicarea umanității lui Isus în intimitatea ultimă a Sfintei Treimi și la starea de cinste, putere și suveranitate deplină.

Pentru că Isus și-a ridicat, prin înălțare, umanitatea în ultima intimitate a Sfintei Treimi, păstrând și adâncind, în proporția înălțării, apropierea de toată omenirea, coboară la scurt timp după înălțare Duhul Sfânt peste cei care sunt ai lui Hristos, realizând Biserica. Duhul Sfânt, ca iubire supremă a Tatălui, ca manifestare a intimității Lui, a coborât peste lume, întrucât S-a așezat întâi în chip desăvârșit peste omenitatea lui Hristos, ridicată în ultimă intimitate divină. Deoarece intimitatea lui Hristos, înălțată în acea intimitate a Duhului Sfânt, asemenea dumnezeirii Lui, se află în același timp în cea mai adâncă intimitate a oamenilor care își deschid poarta sufletului lor prin credință, Duhul Sfânt îi învâluie și pe aceștia, ca pe purtătorii de Hristos. Biserica, mistica omenie a lui Hristos, primește pe Duhul Sfânt, în calitatea ei de trup al lui Hristos (Dumitru Stăniloae, op. cit., p. 363).

Isus Hristos S-a înălțat la cer după Înviere, atât pentru a primi toată puterea dumnezeiască în conducerea lumii spre mântuire, cât și pentru a lăsa oamenilor la latitudinea lor să se decidă liber: a crede în El sau nu. Dacă ar fi continuat să stea cu mărirea trupului Său înviat între oameni, aceștia ar fi fost siliți să-L recunoască drept Dumnezeu. Istoria, ca un loc al vieții de libere decizii, ar fi devenit imposibilă.

pr. stavr. Radu BOTIȘ

Gastronomia

Rețete culinare ucrainene

(Urmare din numărul 313/314)

Batog. Carnea sub formă de fileuri din orice specie de sturion este sărată și apoi afumată.

Salată de gingirică. În afară de gingirică se folosesc și specii de pești marini mici (șprotul, sardeaua, hamsie) care se sarează maximum 24 de ore. Se face apoi o salată cu ceapă și oțet iar intestinele se scot în momentul servirii (ștrungulân peștele și apoi se trage de cap). O astfel de salată se poate face și din scrumbie sărată.

Storceak. Pe timpuri, storceakul se prepara numai din pește nobil-sturioni (chiar și pe timpul lui Ceaușescu sturionii se pescuiau din belșug, azi este prohibit), motiv pentru care consider că această rețetă este specifică doar ucrainenilor din Katarlez (doar aici se pescuia sturion). La ora actuală rețeta, în diferite variante, circulă în toată Delta, prin diferite restaurante sau pensiuni din țară (chiar și la București se poate servi storceak), dar cel mai bun storceak tot la Sfântu Gheorghe se poate servi.

Iată o rețetă culeasă de la o gospodină, o bătrână ucraineană din Katarlez (azi, Sfântul Gheorghe-Deltă) și care a adaptat-o zilelor noastre (adică a înlocuit sturionul cu somnul). Se porționează somnul (se pretează somnul de 2-3 kilograme), se sarează cu două-trei ore înainte de a-l folosi. Se pune la fiert zarzavatul tăiat foarte mărunt (morcovi, țelină, ceapă, păstârnac, varză,

cartofi, ardei) exact ca la ciorba de perișoare, iar înainte cu zece minute de a fi gata se pun bucățile de pește. Se sarează la urmă (atenție, peștele e deja sărat) și se drege cu smântână și ouă. Deci nu e niciun secret (totul e să pui suflet).

Ciorbă de pește pescărească. Se poate pregăti în orice loc din țară, dar sunt și mici secrete. Turiștii care vin în Deltă se plâng că nu reușesc s-o prepare acasă așa de gustoasă, motivând că nu au apă de Dunăre. Secretul e altul! Trebuie menționat că ciorba de pește pescărească veritabilă era pregătită de bărbați, în baltă, când mergeau la pescuit, lipsind de acasă câte o săptămână și nu găseau apa de robinet. Gospodinele din Deltă au adaptat-o, așa cum poate s-o adapteze orice gospodină din țară (nu e nevoie neapărat de apă din Dunăre).

Se pun la fiert legumele (cartofi, mocovi, țelină, păstârnac, ardei etc.) și la urmă roșiile (patlajanki - un fel de roșii mici acrișoare). După ce au fiert legumele, se gustă de sare, se adaugă oțetul (nu sare de lămâie) și apoi peștele proaspăt din cât mai multe specii (unul din secrete). După circa zece minute se gustă din nou. Se scoate peștele pe un platou, timp în care se poate servi o vodcă pentru poftă de mâncare. Peștele fiert se poate servi cu mujdei, după care se servește un vin (din care ai) căci urmează să servești ciorba propriu-zisă și care nu se împacă defel cu vinul.

Icre negre. Se pot folosi icre de la orice sturion, dar nu se bat cu ulei și ceapă, ci sunt sărate și apoi servite ca sandvici pe o felie de pâine cu unt (cele mai gustoase sunt cele de morun).

Scordolea. Mâncarea este grecească, dar gospodinele din Sfântul Gheorghe au preluat-o de la cei câțiva greci care trăiau aici cândva. Se desărează peștele (se poate folosi orice specie de

pește) sau se poate fierbe pește proaspăt cu un pumn de sare. Separat se fierb câțiva cartofi în coajă, care după ce se curăță, se dau prin mașina de tocat. Pasta astfel obținută se frământă cu ulei (eventual de măsline), apa de la peștele fiert, sare de lămâie și usturoi pisat. Pasta astfel obținută se așază peste bucățile de pește fiert, consumându-se cald sau rece.

Picanca. Scrumbia proaspătă se despică în două pe lungime. Se încinge o tablă pe care am presărat sare grunjoasă, din abundență. Când s-a încins sarea se pun cele două bucăți de scrumbie care se întorc, la momentul potrivit. Se servesc ca atare sau cu mujdei de usturoi.

Știucă umplută. Se jupoaie știuca de la cap la coadă. Carnea de știucă dezosată rămasă după jupuire se dă prin mașina de tocat, se amestecă cu diferite verdețuri (mai ales ceapă verde), se condimentează după gust, se umple pielea de știucă ce a rezultat după jupuire și se dă la cuptor (într-o tavă unsă cu ulei).

(Continuare în numărul următor)

Vasile IASCHIU

Comemorarea a 100 de ani de când Ivan Franko a intrat în eternitate

La 28 mai 2016, poporul ucrainean l-a comemorat pe marele scriitor și învățat Ivan Franko de la moartea căruia s-au împlinit 100 de ani.

Ivan Franko s-a născut la 27 august 1856 în satul Nahuievyci, județul Drohobyci, în estul Galiciiei (în prezent regiunea Lviv) în familia fierarului Iakiv Franko și Maria Kulcițka-Franko. În anii 1862-1864, învață la școala primară din satul Iasenyțea Silna, iar în 1864-1867, la școala de pe lângă Mănăstirea Vasiliană din Drohobyci.

Moartea tatălui său, în 1865, a fost pentru Franko o pierdere ireparabilă.

Între 1867 și 1875, învață la gimnaziul din Drohobyci, unde începe să scrie opere literare proprii. Prima sa poezie, intitulată „Paște“, a fost închinată memoriei tatălui care a murit în noaptea pascală.

În 1872, i-a murit și mama. În numeroase povestiri, cum ar fi „Anii de școală ai lui Hryț“, „Creionul“, „La tâmplărie“ sunt redată artistic momente din această perioadă de viață a lui Franko.

Ca elev de gimnaziu, Franko a făcut dovada unor calități fenomenale: el putea să reproducă aproape textual lecțiile predate de profesori și să însușească în profunzime conținutul cărților citite. Și citea Franko extrem de mult atât din operele clasice literaturii europene, cât și lucrări istorico-filosofice, de culturologie și din domeniul științelor naturii.

În 1875, Ivan Franko a fost admis la Facultatea de Filosofie a Universității din Lviv și a intrat în colectivul redacției revistei „Priete-

nul“, iar în 1876 i-a apărut prima culegere de poezii („Balade și povestiri“). În anul următor, Franko a început să publice povestiri din amplul ciclu „Boryslav“.

În 1878, poetul este arestat sub acuzația de apartenență la o organizație socialistă secretă, în realitate inexistentă. După eliberare, Franko, împreună cu Mychailo Pavlyk, înființează revista „Prietenul poporului“.

În 1880, Franko este arestat din nou, fiind acuzat de instigarea țăranilor la „nesupunere civică“. Face trei luni de detenție și va scrie despre lumea pușcăriașilor în nuvela „Pegra“.

În 1881, prin eforturile lui Franko se tipărește revista „Lumea“. Aici scriitorul își publică romanul „Boreslavul râde“. Tot în această perioadă, publică povestirea „Zachar Berkut“, traduce tragedia „Faust“ de Goethe, poemul „Germania“ de Heine, scrie o serie de articole despre Taras Șevcenko.

În 1885, scriitorul face prima călătorie la Kiev, unde o cunoaște pe Olha Chorujynska cu care se căsătorește în 1886. În 1887, publică volumul de versuri „Creste și văi“, dedicat soției sale.

În 1893, Franko susține la Viena sub direcția îndrumare a profesorului Jagić, teza de doctorat cu tema „Varlaam și Ioasaf“; tot atunci, scrie drama psihologică „Fericirea furată“.

În 1896, apare culegerea de poezii „Frunze moarte“, în 1897 - „Smaraldul meu“, în 1900 - culegerea de poezii „Din zile de tristețe“ și romanul „Cărări încrucișate“.

În 1906, Universitatea din Harkiv îi conferă lui Franko titlul de doctor honoris causa; în același an, apare culegerea de poezii „Semper tiro“.

Ivan Franko a scris peste o sută de povestiri, zece nuvele și romane cu o tematică extrem de

variata; a publicat 15 opere dramatice, precum și numeroase cărți pentru copii. El a tradus din 14 limbi opere ale unor clasici ai literaturii universale ca Homer, Dante, Shakespeare, Goethe, Zola, Pușkin, Lermontov, Mickiewicz, Jan Neruda și mulți alții.

Ivan Franko este autorul unor lucrări din domeniul lingvisticii, al folcloricilor, al economiei politice, al gândirii social politice și al istoriei generale.

Moare, la Lviv, înaintea de a i se discuta candidatura la Premiul Nobel, care va fi acordat lui Anatole France. Este îngropat în cimitirul Lyceakiv.

Ion ROBCIUC

Sonetele sunt robi. Zac în cătușe

*Sonetele sunt robi. Zac în cătușe,
Căci verbul - slobod - trebuie strunit,
Ca un recrut, și dezobișnuit
De lumea civiliei jucăușă.*

*Sonetele sunt conți din neam vestit,
Cu ștaif. Ce au în gușă - și-n căpușă.
Privesc de sus prostimea cea ghidușă
Și moda-i legea lor de neclintit.*

*Se întâlnesc cuvântul și tăcerea
Și se măsoară lung, pe îndelete,
Nehotărâți să-nceapă sfâșierea.*

*La loc comanda! Drepti! Alinierea!
Atleți ai disperărilor discrete,
Zgârcitele, barbarele sonete!*

Traducere de Ion COVACI

Reflecții postelectorale târzii cu reflexii albastru-verzui

Motto: „Mai bine mai târziu...”

Amicii mei care m-au determinat să scriu materialul „Vin alegerile!”, pe care l-ați publicat (înainte de locale) în publicația dumneavoastră, mi-au zis: Kolea, nu scrii nimic post-electoral?

Tot ei mi-au furnizat ceva date, altele le-am adunat de la câțiva cunoscuți din județ, astfel că am pus mâna pe pix.

Alegerile provoacă multe disensiuni între cunoscuți și chiar în sânul familiei.

Mulți, buni amici, devin dușmani sadea. Dureros este faptul că alegătorii se ceartă, iar „catindații”, după ce au fost aleși, chiar dacă fac parte din partide diferite, își răd în barbă.

Ce mă lasă nedumerit este faptul că după alegeri auzim la diverse televiziuni: „Partidul X: adversarul nostru este partidul Y!”, „Partidul Y afirmă că partidul X este adversarul nostru!”

Bine, fraților, dar alegătorii, simpli cetățeni, oameni amărâți, ce sunt? Masă de manevră?

Campania de la locale? Fără bannere, fără găleți, ulei, zahăr etc. Hm! Lucrurile au fost mult mai simple. Cum?

Voi reda o glumă din care va reieși titlul materialului:

Pacientul: - Domnule doctor, mi-ați salvat viața, nici nu știu cum să vă mulțumesc?!

Medicul: - Dragul meu, de când s-au inventat banii, totul s-a rezolvat!

Mamă, ce-au mai mișunat bancnotele!

Dați mâna cu alegătorul, intri în casă la el, trimiți „ochiul dracului” prin cunoscuți și treaba merge ca unsă! Românul, chiar dacă s-a născut poet, a devenit foarte inventiv, gintă latină, ce mai!

Ce mă nedumerește în fiecare campanie electorală este ruptul afișelor...

Oameni („catindați”), bogați sau nu, lucrează la ruperea afișelor adversarilor. De ce „domnilor”? Ce vină au afișele din moment ce „ochiul dracului” și „basamacul” fac minuni?!

Nu putem fi un pic mai civilizați? De ce să ne dăm în stambă?

Mai avem un pic și vin parlamentarele. Vom avea alte lupte că doar românul este și mare politician...

Kolea KURELIUK

S-a stins din viață Parașcineț Iura

Vestea trecerii în eternitate ne-a îndurerat profund și pe această cale ne luăm rămas bun de la stimatul și iubitul nostru coleg Parașcineț Iura, distins profesor de muzică, compozitor și dirijor care împreună cu copiii Liceului de Artă din Baia Mare a obținut multe premii internaționale, corespondent al revistelor și autor al cărților editate de Uniunea Ucrainenilor din România.

Iura Parascineț a fost un bun patriot și în același timp un exemplu de conduită civică pentru comunitatea ucraineană.

El a fost primul președinte al Organizației Municipale Baia Mare a Uniunii Ucrainenilor din România.

Suntem alături de familia îndoliată, de soția sa Florica și fiica Georgeta.

Sincere condoleanțe! Nu te vom uita niciodată!

Vei rămâne mereu în amintirea noastră, suflet bun și drag!

Din partea Uniunii Ucrainenilor din România,

Ștefan BUCIUTA,
președintele de onoare al UUR

ȘARBĂTORIREA „ZILELOR CULTURII UCRAINESE ÎN BUCUREȘTI”

La 24 iunie 2016, s-au desfășurat, la Casa de Cultură „Friedrich Schiller” din București, „Zilele culturii ucrainene în București”.

Festivitatea a fost organizată de Uniunea Ucrainenilor din România - Organizația municipală București al cărei președinte este doamna Iaroslava Colotelo.

Au participat Excelența Sa domnul Teofil Rendiuk, însărcinat cu afaceri a.i. al Ambasadei Ucrainei în România, domnii Ion Robciuc, redactor-șef al revistei „Curierul ucrainean”, Mihai Traista, redactor la revistele „Naș holos” și „Mantaua lui Gogol”, Mihai Mihailiuc, redactor-șef al revistei „Ukrainskyi visnyk”, reviste editate sub egida Uniunii Ucrainenilor din România, urmași ai foștilor ofițeri ucraineni care au luptat pentru independența Republicii Populare Ucrainene în perioada anilor 1918-1921, precum Emilian Manciu, ambasador onorific al Ministerului Afacerilor Externe, fiul locotenent-colonelului Pavel Manciu, Mihai Pocorschi, general inginer, fiul maiorului Naum Pocorschi, precum și alte personalități și cetățeni români de etnie ucraineană.

În cuvântul inaugural, doamna Iaroslava Colotelo a mulțumit celor prezenți pentru participarea la „Zilele culturii ucrainene în București”, arătând că prima zi este dedicată „Zilei Constituției Ucrainei” și Expoziției de pictură „Culori maramureșene” a domnului Mihai Brenzaniuc, dedicate „Zilei Constituției Ucrainei”.

Domnia Sa a dat cuvântul domnului Teofil Rendiuk care a mulțumit nominal celor prezenți.

Referindu-se la cartea pe care a lansat-o „Pylyp Orlyk: Căile Moldo-Române”, Domnia sa a arătat că studiul respectiv a fost elaborat „pe baza unui larg spectru de surse de cercetări proprii, editat în două limbi (română și ucraineană)” și menit să aducă la cunoștința cititorului unele aspecte mai puțin sau total necunoscute privind relațiile politice, militare, diplomatice și cultu-

ral-spirituale ale hatmanului Pylyp Orlyk cu Moldova, Muntenia și Transilvania în prima jumătate a secolului al XVIII-lea.

La început, Pylyp Orlyk a fost pisarul hatmanului I. Mazepa, care întocmea corespondența diplomatică adresată domnitorilor moldoveni (Constantin și Antioh Cantemir, Mihail Racoviță și Nicolae Mavrocordat) și valahi (Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu) când lucra la Cancelaria militară generală.

În anul 1707, P. Orlyk a jurat credință lui I. Mazepa pentru a obține independența Ucrainei cu ajutorul militar al Suediei și sprijinul Poloniei.

Războiul pornit împotriva Rusiei s-a soldat cu un eșec. Ivan Mazepa și regele Suediei Carol al XII-lea au fost învinși de către Petru cel Mare la Poltava, la 27 iunie 1709, fiind nevoiți să se retragă împreună cu armatele lor. I. Mazepa s-a oprit la Bender, unde a și murit în același an, fiind înhumat la Galați în anul 1710, iar regele Suediei, Carol al XII-lea, a emigrat în Turcia.

P. Orlyk care a devenit primul hatman al Ucrainei în exil, a elaborat prima constituție din lume, a continuat lupta predecesorului I. Mazepa pentru independența Ucrainei, timp de 30 de ani, pe baza unui plan strategic de eliberare a Ucrainei, intrând în alianță cu tătarii din Crimeea și Poarta Otomană, bazându-se, totodată, pe ajutorul militar al Suediei, pe sprijinul Poloniei, al Franței, țări cu care P. Orlyk avea legături permanente, după cum arată autorul cărții.

Cartea este structurată pe 6 capitole în care este descrisă întreaga activitate a lui P. Orlyk de diplomat, comandant de oști, scriitor și publicist,

frumoasă a Constituției lui Orlyk din limba ucraineană din acea perioadă în limba română, precum și persoanelor care au contribuit la editarea acestei cărți.

Legat de prezentarea cărții de către T. Rendiuk au luat cuvântul dna Silvia Zabarcencu, domnii Ion Robciuc, Mihai Traista, publicistul și scriitorul I. Tănăsache, Cristian Pârvan și dna Iaroslava Colotelo care au arătat importanța acestei cărți pentru relațiile dintre Ucraina și România.

De asemenea, vorbitorii au scos în evidență personalitatea domnului T. Rendiuk, doctor în științe istorice, diplomat, autor a peste 500 de monografii, studii și lucrări științifice, articole, recenzii și interviuri publicate în editurile ucrainene și peste hotare, inclusiv în Rusia, Republica Moldova, România și Ungaria.

După ce s-au terminat cuvântările pe marginea acestei cărți, dl Rendiuk a distribuit gratuit această carte cu dedicație pentru fiecare persoană.

În partea a doua a festivității, a fost prezentată Expoziția de pictură „Culori maramureșene” dedicată Zilei Constituției Ucrainei în cadrul „Zilelor culturii ucrainene în București”. Expoziția a fost deschisă publicului interesat până la 1 iulie a.c.

La sfârșit, participanții la festivitate au servit diverse bunătăți pregătite de organizatori, după care dna Iaroslava Colotelo, organizatorul acestei manifestări reușite, a mulțumit partici-

panților prezenți și a anunțat că „Zilele Culturii ucrainene în București” continuă sâmbătă și duminică în Parcul Herăstrău unde se va desfășura „Ediția a X-a a Festivalului Muzicii și Tradiției” la care participă ansambluri populare din 10 țări, inclusiv cele din Ucraina.

Mihai POCORSCHI

„La pas prin Grădina Publică în Galații de altădată”

În ziua de 22 mai 2016, tinerii din Ansamblul de cântece și dansuri „Zadunaiska Sici” din Tulcea au participat, la invitația Direcției Județene pentru Cultură în parteneriat cu Primăria din Galați, Centrul Cultural Dunărea de Jos, teatrele gălățene și Muzeul de Artă, la acțiunea intitulată „La pas prin Grădina Publică în Galații de altădată”.

Acest eveniment a adus în vestitul loc de promenadă doamne, domni și domnițe, costumați cu toții în ținute de epocă, evocând atmosfera de altădată a unui oraș prosper și fermecător.

Costume, personaje, mâncare, muzică și fotografii, toate au dus la realizarea unei punți de peste 100 de ani înapoi.

Au fost prezente și diferite etnii care au evocat cu drag portul popular și, paradoxal, am auzit reproșuri făcute că, deși în Galați locuiește un număr mare de etnici ucraineni, în cadrul organizației nu există nici un grup care să reprezinte comunitatea, fapt ce a fost subliniat de către organizatori.

Se pare că prezența publicului la această manifestare a fost peste așteptări.

Prin această acțiune, organizatorii și-au propus să salveze viitorul prin salvarea trecutului.

Galațiul s-a îmbogățit cu evenimente frumoase, care dezmoțesc parcă atmosfera înghețată într-un timp al nefrumosului și al sărăciei. Începând cu evenimentul sportiv caritabil din Gră-

dina Publică, continuând cu parada biciclistelor de pe faleză și încheind cu povestea Galaților de altădată.

A însemnat un pas în timp, o atmosferă cu multă emoție și poveste.

Dumitru CERNENCU

Iulie scriind cu degetul pe nisip...

Când luna iulie te invită la mare, trebuie să iei cu tine slipul sau costumul de baie, apoi – măcar din politețe – să îi scrii, scrijelind cu degetul pe nisipul plajei mulțumirile tale.

Orice cuplu de îndrăgostiți poate traversa o perioadă „neagră”. Numai că totul se drege ca printr-o minune repede. Pe nisipul de la marginea mării, de exemplu, printr-o bălăceală cu picioarele [goale] traversarea se face – prietenește - în consens de pas în doi... cu balans... de mână-n mână. La munte, admirând - în doi – izvoarele, îți poți imagina că au început să curgă când mama-natură a vrut să-și primenească dragostea față de om, privindu-se în limpezimea lor.

Toți copiii de la malul plajei pun mâna la facerea castelelor de nisip. Picioarul indiscrețiilor prea maturi... se sancționează cu o muștrare... ca de la mic la mare!

Aripile brizelor de „meserie” – meseriașe, cum se zice - poartă dragostea față de litoral pe sus!

Cel mai mare pericol care pândește un surfer situat în vârful unui val gigantic este amețea. Urmează legea plonjonului în apa mării, un fel de lege a dezavantajului pe care fiecare surfer o aplică în legea lui.

Plaja este un fel de soare prelins pe nisip. Ni se bagă sub piele de câte ori încercăm să ne tândălim pentru o mai bună bronzare. Către sfârșitul primei zile de sejur, furați de lăsarea amurgului, tot mai puțini văd revărsatul zorilor...

Vara este o rubedenie a ... anotimpului estival, petrecut... la Mamaia.

Seară limpede. Pretutindeni prin pereți susur de greieri. Măine se prevede un cer senin cu sclipiri de jaz, conform unei scenografii meteo, semnate de heraldicul Helios.

Prin zidul cu fisuri privirea unui adolescent cu o minge sub braț se strecoară în solar. În fond, de ce n-ar fi și... „o minge care trece prin zid” la o

fază [de ochire] fixă... ca la jocul de fotbal?!

Nu întâmplător ne izbim cu o privire de încredere de geamanduri. Geamandurile, viu colorate în roșu, altă treabă n-au decât să susțină... moralul salvamarilor!

Nu se discută înaintea disputării unei miuțe încinse pe plajă, cum că, vezi Doamne!... terenul ar fi „desfundat”, ceea ce ar impieta auzul celebrului „ole-ole!”. Chiar dacă din când în când câte-o pasă se mai înfundă, un strigăt de entuziasm degajă impresia falsă că fotbalul s-ar putea juca prin pase scurte, îndelung repetate numai de jucătorii unei singure echipe, fără ca adversarul să poată primi măcar o „pasă pe-o tavă cu nisip” din care să înscrie un gol de kinoramă.

Văzând cum este despuiată o șaormă, puștiul... s-a rușinat și s-a îndepărtat de rândul celor pofticioși! S-a mulțumit comandând - în alt loc - un „meniu-nutreț” cu cartof pai și un pahar cu lacrimi de roșii: roșii de culoare roșie ca bulionul.

Curiozitate lexicală. Un bai [ardelenesc] – o baie [cu nămol sapropelic].

Unii pun pe seama căldurii, nu pe seama „umpluturii” pântecului uzuala formulă de exprimare festivală: Mi-am dat stomacul peste cap! [Hopa-Mitică, ai zis-o bine!]

Un haijin de prin Constanța a asistat la saltul unei broaște – și și-a zis în sine: lacul cu o singură broască e precum cerul cu o singură stea. Apoi și-a notat într-un carnet un haiku, dedicat „lumii tăcerii” dintr-un havuz întunecat...

Dacă vrei să afli adevărul despre un prieten de familie, îl inviți frumușel la solar. Numai în acest cadru „natural” îl poți vedea, că-i gol-goluț... În veșminte cântărește mai mult.

O schiță de proiect pentru amatorii de irigații, cu fonduri venite de la un copil ingenios ce activează pe nisipul de la malul mării. Stați și admirați!... În primul plan lacul de acumulare mișcă o turbină, apoi pe câteva canale se-mparte

printre niște plante nesățios-imaginat. Observați - un dublu câștig: lumină și irigații.

Oricât de periculos ar fi un om care produce emoții salvamarilor, aventurându-se în largul mării, mai periculos este cel care creează emoții negative în adâncul propriului creier, deoarece, când e readus la mal se simte grav rănit în „amorul propriu”!

Helios – în exces - ne provoacă arsuri: vărsat de soare pe piele! Noroc de Prometeu - patronul „pompișilor” - că ne stropește cu spumă de iaurt!

De pe nisipul mării mulți turiști nu se îndreaptă spre munte. Merg la deal – un fel de munte... pensionat la cerere!

„Statuia” umbrelei - strămutând pe nesimțite ora amiezii... Un fel de ceas solar ce ne avertizează că, deja am depășit timpul de siguranță pentru o expunere normală sub soare. Numărătoarea inversă – în aceeași ordine de idei – a început din clipa când spunem bună dimineața plajei, salutând cu respect cuvenit propria noastră umbră pe nisip.

La câteva zeci de metri de un loc de plajă nefrecventat de turiști, „tolănit” și el - sub același soare - un cimitir al nomazilor... Să odihnești la o margine de mare și să nu moară peste tine respirația brizei, ori farmecul zorilor trandafirii, e un lucru minunat.

Verighetele care se „găsesc”, de obicei, pe nisipul plajelor nu-s decât cele care se... pierd în amorosul joc de-a vacanța „Ala-Bala-Festivala”!

Fața mării, liniștită, pentru hotelieri e ca fața mărții expuse la vânzare: un fel de „fond de ten” comercial.

.....

Zilele estivale la mare îmbracă chipul soarelui cu cer senin...

După ce a terminat de scris pe nisip, o vreme, iulie și-a impus să se liniștească, să fie precum sufletul mării înainte ca zorii următoarei zile să îl petreacă spre vămile văzduhului.

Mihai MATEICIUC

Poetul ucrainean Dmytro Mychailovyci Lazutkin s-a născut la Kiev în data de 18 noiembrie 1978. Este absolvent al Universității Tehnice Naționale a Ucrainei. A lucrat un timp ca inginer metalurg, apoi ca jurnalist, realizator de emisiuni TV, antrenor de karate (el însuși deținător al centurii negre, fost campion al Ucrainei și medaliat cu bronz la un campionat mondial). Scrie în ucraineană și rusă. Dmytro Lazutkin a publicat mai multe volume de versuri, între care: *Acoperișuri* (2003), *Dulciuri pentru târătoare* (2005), *Vaci sacre burdușite cu iarbă* (2006), *Benzină* (2008), *Cântece frumoase pentru fete urâte* (2012), *Colinde și valsuri* (2014). Poetul ucrainean este laureat al mai multor premii literare: Premiul „B.-I. Antonovyci” (2000), Premiul Editurii „Smoloskyp” (2002), Premiul „Hranoslov” (2002), Premiul „Olimpul literar” (2006), „Russkaia premia” (2007) ș.a.

* * *

Tu, Marta, te-mprăștii în toate părțile
ca țândările unui geam după explozie –
memoria blochează amintirile,
amintirile-s cioburi de oglindă.
Totul se va petrece rapid,
nu văd altă ieșire,
dar insist asupra detaliilor –
sunt insuportabil de dureroase.

Aceste replici teatrale,
epileptice, te bagă-n boală,
otrava lămâilor coapte, în stropi –
înghiți și turbezi.
Dar e periculos să te emoționezi în halul ăsta
în timpul stagiunii de iarnă...
Ah, tărâmul zăpezilor!
Ah, frământătura sărată a urbei!
Marta, mi-e cam frig.
Soarele va adormi la apus,
soarele va topi nordul,
ne va îneca pe noi,
dar să știi:
ducă-se dracului abdicarea în masă
și alte măsuri sociale,
fetele cu coapsele tari
ajung întotdeauna-n rai.

Ziua Victoriei

un soare bun se culcă pe umerii ostașilor
de tuci
de la paradă la salut
sare săgeata unei cardiograme bete
peștele nu-și depune icrele căci așa
a spus comandantul
șoldurile grase se leagănă că așa a vrut
comandantul

încă nu-s strânse toate trofeele
în coșul festiv
de aceea bătrânii partizani cu traistele lor
intră în zona pădurii de lângă oraș
ei zic: ducem în cârcă prea multă ideologie
rezistăm cu greu în ultimele reprize
după ultimul knockdown lumea
s-a schimbat enorm

dar cineva va trebui totuși să spele dușumeaua
după anturajul acesta nobil
când fetele vomită după ce-au băut șampanie
vomită după vermut
și-n general vomită din cauza acestei
primăveri
de liliac și flori de măr

ia-le, Oli!
Oliver, ia-le tu!
ca să putem spune cândva că timpul
n-a trecut degeaba

erecție?
contuzie!

comandantul surâde
pentru prima și
ultima dată:
liberi cu toții!

victoria va fi de partea noastră!

U

cerul e mai aproape
când avioanele de două locuri se lasă pe apă
în Golful Vancouver
zeci de mici bondari de fier par că vorbesc
între ei: am văzut
spinările balenelor sărind deasupra oceanului
eu îl scoteam pe snow-board-ist din
ghearele disperării
discutam cu vela când schimba ea direcția

numai noi doi nu știm nimic despre ce
anume e important
iar uriașii albatroși ne-au furat micul dejun
în timp ce noi cu ochii la golful învâluit
în ceață
ne sărutam pe brazii doborâți

păsările au rupt în bucăți mâncarea noastră
căci nu numai cu pâine
respiră timpul care și-a domolit curgerea
nu numai cu cartofi fry²...
la urma urmei
eliberarea
ar putea fi prelungirea strânsorii
iar tatuajul de pe gâtul tău
l-am desenat eu cu vârful limbii

apoi în decembrie ne-am uitat la voleibaliste
aici iarna e caldă

de aceea ele-s atât de înfierbântate
pe nisip au rămas doar jachetele lor
iar eu urmăream fiecare minge care țopăia
și te îmbrățișam tot mai strâns

la fel cum îmbrățișează soarele coada
salamandrei
cum îmbrățișează privirea cherchelită
a pescarului năvoadele prea uscate

și fumătorii de marijuana se strâneau
lângă magnolii
ca să tragă în piept să tragă să tragă
aerul rece-al acestui ocean în care toate
răspunsurile se află în cârligele
întrebărilor noastre
acest vânt liniștit
împinge insulele tot mai aproape de țărm

și serioșii chinezi au încercat să oprească
timpul
care li se prefira printre degetele mici
și focurile cafeniei îi scoteau pe enoși
din culcuș, iar la întrebarea gingașă:
cum se pronunță corect numele țării mele
eu am spus:
ei bine
hai să învățăm
prima literă:
tu

* * *

ea e sucită și face numai ce i se năzare
ca frunza toamnei sărutările ei cad
râurile-i spre izvor se-ntorc de prea mult soare
dar eu în ea m-am dizolvat

Vitrina literară

și-ntotdeauna când pasu-i saltă-n întuneric
și-n iarna mohorâtă și-n dimineața care-a fost
păru-i nu m-ascultă îndărătnic
și degetele ei subțiri mă-nvață pe de rost...

se-ascut pe vârful limbii ei vocalele
și datele atârână anapoda în calendar
și-oricât am încercat să-i dibui visele
se risipesc prin cameră – e în zadar

* * *

străpunși sunt plămâni verii acesteia
și soarele vine de-a dura din deal înspre hău
cartiere-s cuprinse de recile focuri
mai puneți vreascuri mai puneți mereu

noi am schimbat timpul pe spațiu
și rasa murgă am dat-o la toți
așa-i natura celor din est la-mpărtașanie –
din suc de mestecăn fac spirt niște netoți

și printre strune degetele trec sfielnic
iar cântecu-n vocale e încins
de răzmerițe timpul e prielnic
de luat ostatici și păduri de-aprins

și te aștepti să-ți spună-n acea clipă
cel mai de seamă lucru cineva
că va fi liniște durerile vor trece
dar că de asta nimenea nu va scăpa

Prezentare și traducere din ucraineană
de Corneliu IROD

¹Nu plânge pentru mine (în engl. în original) – din
cântecul *Don't Cry for Me, Argentina*; versuri: Tim
Rice, muzica: Andrew Lloyd Webber (C. Ir.).
²fry (în engl. în orig.) – a prăji (C. Ir.).

BĂNCUȚA

Se dedică unei mari poloneze din Diaspora polonă în
România, cea care a fost Stanislawa Maria Jakimowska

BANCUTA

Versuri: M. Volosciuc
Muzica: Gh. Chera

Prelucrare: N. Cramar

Moderato

E frig si e sea- ra, a- ta- ra e ger. din nor tul- gu-
ies te cad tul gi din cer, a- co- pe- ra te- ii, ma- li-
nii si pruni, si lan- g-o ban- cu- ta doi gar- bovi go- runi, a-
co- pe- ra te- ii, ma- li- nii si pruni, si lan- g-o ban- cu-
ta doi gar- bovi go- runi.

Pe-această băncuță cu ea eu am stat,
Când noaptea trecea liniștită prin sat,
Și tot de pe ea într-o zi din trecut
Nici azi nu prea știu de ce a dispărut?

Acum ușor ninge, cu fulgi mari de nea,
Zăpada acoperă băncuța mea,
Dar nu și-amintirea, nici farmecul ei,
Pe care-o păstrez, cum păstrez ochii mei.

Și nici o ninsoare, de unde-ar veni,
N-o va spulbera nici n-o va nimici,
Că tot ce din dragoste a răsărit,
Nu are pierzare, nu are sfârșit.

Discursul Președintelui Petro Poroșenko rostit la ședința solemnă a Radei Supreme a Ucrainei cu prilejul Zilei Constituției

„În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, al lui Dumnezeu Cel slăvit în Sfânta Treime...”

Preasfinți părinți, drag popor ucrainean, stimați deputați, mult stimată comunitate, acesta nu este doar un fragment dintr-o rugăciune. Cu aceste cuvinte începe unul dintre cele mai importante documente ale istoriei noastre - „Tratatul și Constituția privind drepturile și libertățile Armatei Zaporojene stabilite între luminatul domn Pylyp Orlyk, hatman ales al Armatei Zaporojene și comandantul general, polcovnicii și Armata Zaporojeană care, potrivit vechiului obicei și regulilor militare, a fost adoptat de ambele părți prin vot liber...”

Evident că, de la înălțimea zilelor noastre, în acest document pot fi găsite lucruri care nu mai corespund realității.

Dar în aprilie 1710, cu peste 316 ani în urmă, în lumea domneau monarhii absolutiste în care puterea era concentrată într-o singură mână. Mai erau zeci de ani până la Războiul pentru independență din America și tot zeci de ani până la Revoluția franceză. Iar strămoșii noștri au întocmit deja un manifest republican democratic care și-a depășit timpul.

Pregătindu-mă pentru adunarea noastră, am făcut un excurs în trecut. Am răsfoit nu numai Constituția lui Pylyp Orlyk, ci și Constituția Republicii Populare Ucrainene și Legile privind regimul de stat provizoriu al Ucrainei, emise de hatmanul Pavlo Skoropadskyi. Toate acestea reprezintă o parte a istoriei noastre ucrainene.

Constituția în vigoare este și ea un document istoric, dar în același timp unul viu și practic. La el trebuie să ne raportăm faptele politice în fiecare zi. Trebuie să-l cinștim și să-l respectăm.

Dar, oare astfel am tratat noi Constituția în cei 20 de ani de existență? Din păcate, nu. Iar acum, după acești ani trăiți, vedem că încercările de revizuire nelegitimă nu au dus niciodată la ceva bun. Țara și societatea au plătit pentru aceasta un preț scump care trebuie să ne fie o lecție importantă pentru viitor.

Dar, eu nu văd niciun motiv pentru a pune sub semnul întrebării forma de guvernământ stabilită prin Constituția în vigoare. Modelul de guvernământ prezidențial-parlamentar este una dintre consecințele Revoluției Demnității, precum și un indicator al atașamentului nostru față de cultura politică europeană.

Președintele, Parlamentul, Guvernul trebuie să învețe să lucreze după anumite reguli și să garanteze stabilitatea sistemului politic.

Tratarea Legii fundamentale nu trebuie să depindă de scaunul ocupat de politicieni.

De aceea, eu nu am intenția să abuzez de tema modificărilor la Constituție și voi trata în continuare acest subiect echilibrat, responsabil și cu grijă ca și până acum.

În opinia mea, modificările la Constituție trebuie să aibă, pentru început, un caracter punctual, trebuie să le pregătim cu grijă pe baza unei largi dezbateri publice, cu sprijinul specialiștilor ucraineni în drept și cu expertiza unor structuri europene de prestigiu, cum este Comisia de la Venetia. Și ce e mai important, să le adoptăm cu respectarea strictă a tuturor procedurilor pe care le cere Constituția însăși.

Un exemplu al acestei munci responsabile pentru perfecționarea Legii fundamentale tocmai l-am demonstrat noi împreună cu Dvs., dragi deputați. Este vorba de modificările aduse Constituției la capitolul ce privește sistemul judiciar care s-au făcut în totală conformitate cu Legea fundamentală însăși.

Măine va fi publicată legea privind modificarea Constituției la capitolul justiție pe care l-am semnat. Aș fi vrut ca acest lucru să se întâmple chiar azi, dar suntem într-o zi de sărbătoare, ziarele nu apar, iar dreptul la odihnă este și el unul dintre drepturile garantate de Constituție.

Modificările pe care Rada Supremă le-a votat la începutul lunii nu sunt atât de importante cantitativ, dar ele au o însemnătate fundamentală. Și asta pentru că în tribunalele noastre noi, ucrainenii, reușim adesea să găsim, astăzi, cu greu dreptate. Milioane de oameni vor dreptate care a fost și principala revendicare a Revoluției Demnității.

Prin urmare, cum aș fi putut eu să nu inițiez reforma judiciară?

Aceasta este o reformă integrală, o reformă a reformelor, o condiție și o garanție a tuturor celorlalte schimbări. În primul rând, reforma judiciară asigură o înnoire profundă și fundamentală a corpului judecătoresc. În al doilea rând, controlul ferm, inclusiv civil, asupra corectitudinii, veniturilor și cheltuielilor judecătorilor. În al treilea rând, anularea inamovibilității judecătorilor. Lichidarea influențelor politice și independența verigii judecătorești, în al patrulea rând. Și aici, eu am renunțat conștient și voluntar la o parte a prerogativelor prezidențiale în vigoare astăzi.

Ne aflăm în pragul unor schimbări fundamentale în sistemul judiciar, dar nu trebuie să uităm că ceea ce semănăm nu culegem imediat, este nevoie de timp ca să răsară, să facă spice și să se coacă.

Instanțele judecătorești nu se schimbă într-o zi. Pentru aplicarea reformei va fi nevoie de câțiva ani, dar, în urma unei munci minuțioase, ucrainenii vor avea un sistem judiciar nou pe care și l-au dorit, un sistem mai onest, mai independent și mai drept.

La sfârșitul anului în curs va fi formată, pe bază de concurs, componența noii Curți Supreme a Ucrainei. La concurs pot participa și absolvenți de drept din afara sistemului judiciar pe care îi chem să se implice în reformă.

Semnând modificările la Constituție privind reforma judiciară, aș dori să vă informez și despre stadiul în care se află alt proiect de modificare a Constituției care privește descentralizarea. Aceste modificări au fost adoptate în prima lectură la 31 august anul trecut. Dar din cauza situației externe și interne ele sunt legate de lupta noastră politico-diplomatică pentru restabilirea integrității teritoriale și suveranității Ucrainei.

Stabilind continuitatea acțiunilor noastre în acest sens, noi ne conducem după cunoscutul proverb să nu pui boii înaintea carului. Evident, că pentru modificarea Constituției la acest capitol există condiții prealabile foarte clare mai ales cu caracter de securitate.

Este necesar să fie instaurat un regim total și de durată privind încetarea focului. Rusia, țară

agresoare, țară invadatoare trebuie să-și retragă armata, armamentul și tehnica militară de pe teritoriul Ucrainei. Comisia specială de monitorizare a OSCE trebuie să obțină accesul neîngrădit pe întreg teritoriul necontrolat de Ucraina, de asemenea să monitorizeze permanent porțiunea temporar necontrolată a frontierei de stat ucraineano-ruse.

În afară de aceasta, grupările ilegale din aceste teritorii trebuie să fie dezarmate și instaurată zona de securitate. O garanție importantă împotriva provocărilor militare și a respectării încetării focului, precum și asigurării securității viitorului proces electoral trebuie să o constituie amplasarea unei misiuni de polițiști înarmați a OSCE. În paralel, trebuie să se obțină un progres însemnat în problema eliberării tuturor prizonierilor și a deținuților politici ucraineni.

Precizez că alegerile locale desfășurate nu sub țeva puștii, ci în conformitate cu criteriile și standardele OSCE trebuie să-i stabilească pe cei care vor administra în interesul comunității noile posibilități pe care le oferă descentralizarea. Și aceasta se referă la toate raioanele Donbasului, nu doar la unele dintre ele.

Numai dacă vor fi respectate aceste condiții mă voi adresa Radei Supreme cu apelul de a vota pentru aceste modificări în cea de a doua lectură.

Presupun că i-am supărat pe aceia care se hrănesc tot timpul cu speculații pe această temă. Dar poziția mea este una principială despre care i-am informat, ieri, încă o dată pe partenerii noștri europeni, aflându-mă la Bruxelles. De fapt, este extrem de important că la Bruxelles au loc aceste întâlniri după Brexit. Ucraina este singura țară care se bucură, astăzi, de această atenție a UE. Prima țară în care șefii UE s-au întâlnit cu noi după Brexit pentru a discuta despre evoluția problemelor noastre.

Alături de problema eliberării Donbasului de sub ocupație, pe agendă se află și cea a restituirii Crimeei. Subliniez din nou faptul că noi trebuie să începem procesul de modificare și completare a cap. X al Constituției Ucrainei intitulat „Republica Autonomă Crimeea”. Despre acest lucru am vorbit la ședința solemnă și voi continua să vorbesc. Aceste modificări decurg din dreptul inalienabil al țărilor crimeeni la autodeterminare în cadrul statului ucrainean suveran și independent. Evident și cu garantarea totală a drepturilor și libertăților egale pentru etnicii ucraineni, ruși și pentru alte etnii din peninsula.

Dragi ucraineni,
Stimați deputați,

Cu 20 de ani în urmă, Parlamentul a adoptat o Constituție modernă a Ucrainei independente. Desigur, acest termen nu este atât de lung dacă îl comparăm cu vechimea Constituției SUA. Dar, chiar și în acest scurt răstimp ne-am putut convinge cu toții că Constituția noastră este un document juridic de calitate și viabil cu care ne putem mândri.

În această perioadă, statul a trecut prin nenumărate încercări și s-a schimbat, mai ales în ultimii doi ani și jumătate. Noi am pășit ferm pe drumul libertății, democrației și reformelor europene. Și vreau să subliniez faptul că nu ne vom abate de la acest drum.

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape